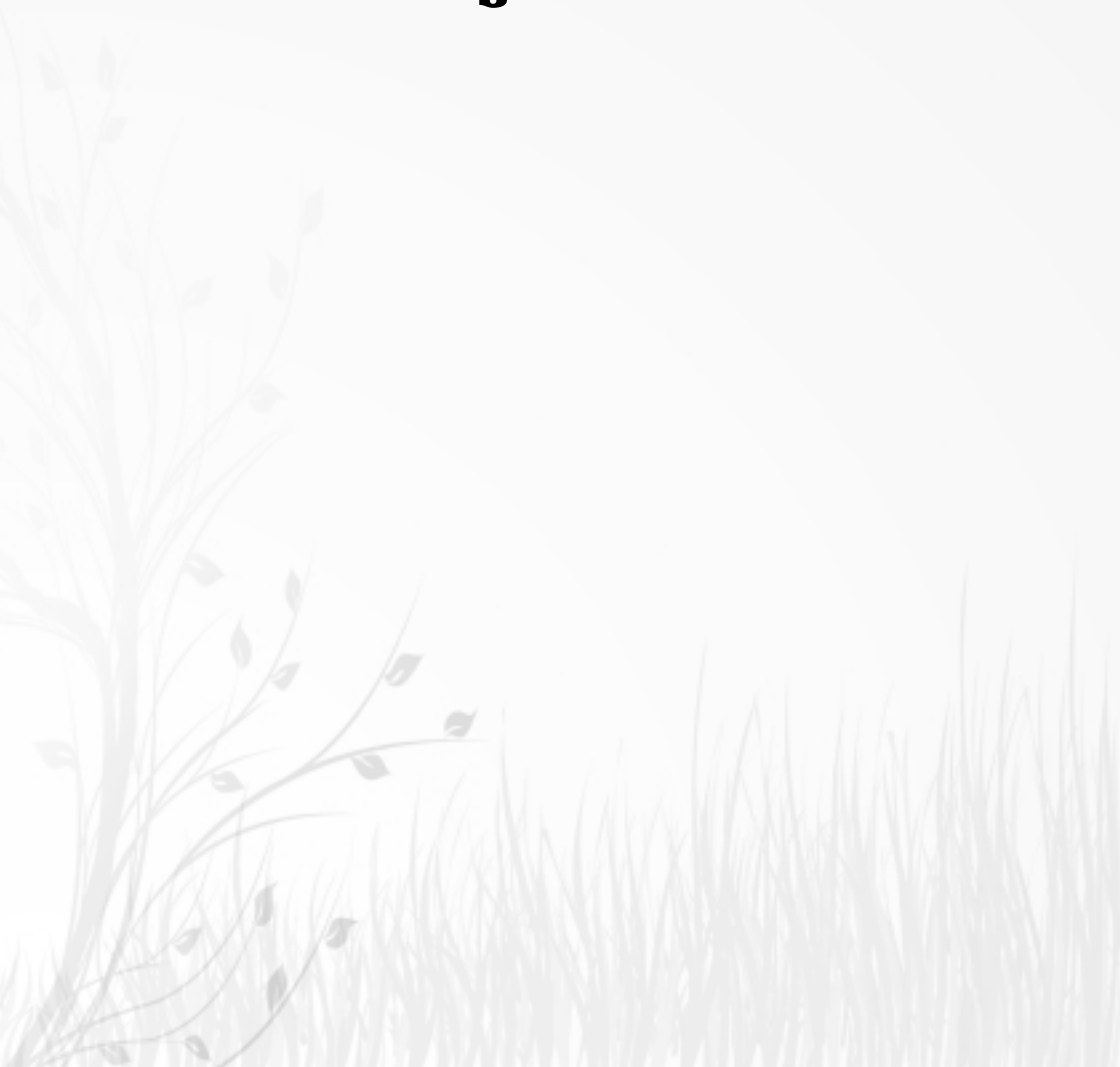

ธำนิยปุชา
๒๕๕๔

ຈານິຍປູຮາ ໒໕໕໔

งานนิทรรศการ ๒๕๕๕

พระราชสังวรญาณ (พุทธ จาญโย)

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : มกราคม ๒๕๕๕ จำนวน ๓๐,๐๐๐ เล่ม

เรียบเรียง : ดร. ดารารวรรณ เต็มอุดม

ปก : เซาว์ อิศว

ISBN : 978-616-7140-23-0

ท่านที่ต้องการหนังสือ งานนิทรรศการ กรุณาเตรียมซอง ขนาด ๖ x ๙ นิ้ว พร้อมติดแสตมป์ ๖ บาท จ่าหน้าซองถึงตัวท่านเอง ส่งมาให้
ดร. ดารารวรรณ เต็มอุดม ๒๕๖ มิตรภาพ ซอย ๑๕
ถนนมิตรภาพ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐

ผู้ที่ต้องการร่วมทำบุญในการจัดพิมพ์ กรุณาโอนเงินเข้า
บัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ สาขากถนนมิตรภาพ จังหวัดนครราชสีมา
หมายเลขบัญชี ๖๖๖-๒-๑๓๕๖๘-๗
ชื่อบัญชี ดร. ดารารวรรณ เต็มอุดม (เพื่อการจัดพิมพ์หนังสือธรรมะของ
หลวงพ่อพุทธ จาญโย)
หรือส่งธนาคินิตี สั่งจ่าย ปณ. อัมพวัน ถึง ดร. ดารารวรรณ เต็มอุดม
ตามที่อยู่ข้างบน

พิมพ์ที่ บริษัท ขนพิมพ์ 50 จำกัด

๕๑๓/๑๒๔ ซอยเจริญสุขนิทวงศ์ ๓๗ (วัดเพลงวิปัสสนา) ถนนเจริญสุขนิทวงศ์
แขวงบางขุนศรี เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
โทร. ๐-๒๕๑๒-๕๕๖๐ โทรสาร ๐-๒๕๖๔-๖๕๕๗ มือถือ ๐๘-๙๖๕๕-๓๕๒๒
นายจิโรจน์ ตรีสงคราม ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๕๕

สารบัญ

หน้า

เกร็ดธรรมคำสอนของหลวงปู่

- ข้อคิดแก้ปัญหาเศรษฐกิจไทย ๓
- กิจวัตรของชาวบ้าน ๔
- ความห่วงใยของพ่อแม่แม่ตายจากไปแล้ว ๖
- ทำอย่างไรจึงจะรวย...รวยแล้วอย่าลืมความหลัง ๘
- ทำบุญกับใครก็ได้อันสงส์ ๑๐
- อุทิศบุญจะถึงผู้รับทุกภูมิหรือไม่ ๑๒
- การสร้างบารมีต้องมีความอดทน ๑๓
- ทำไมหลวงตาเรียนเก่ง ๑๔
- เทคนิคง่าย ๆ ในการทบทวนบทเรียน ๑๖
- หลักการฝึกสมาธิ ๑๗
- พิธีกรรมมีประโยชน์อย่างไร ๑๘
- พิธีกรรมไล่ผีแบบหลวงปู่ ๒๐
- ตัดกรรมด้วยศีล ๕ ๒๒
- ศีล ๕ คือยอดแห่งความดี ๒๔
- บ้านเมืองไม่มีชื่อมีแป เพราะผู้มีอำนาจขาดศีล ๕ ๒๖
- ศีลข้อ ๕ พออนุโลม ศีลข้อ ๓ ห้ามเด็ดขาด ๒๘
- ความเป็นอมตะอยู่ที่ความดี ไม่ใช่เครื่องรางของขลัง ๓๐
- นักบวชต้องเคารพศิษยาภิบาล ๓๒
- ปฏิบัติดี ได้ดี ปฏิบัติไม่ดี หนีหาย ๓๔
- ช่วยกันรักษามรดกธรรมของพ่อแม่ครูอาจารย์ ๓๕
- คณะสงฆ์ควรตั้งทุนบำรุงพระศาสนา ๓๖
- สร้างทำไมเจดีย์ใหญ่ ๆ ๓๘
- พระอรหันต์ตีมเหล่าแล้วไม่เมา ๓๙

	หน้า
● คำสอนของพระพุทธเจ้าคือเรื่องส่วนตัวของพระองค์	๔๐
● พุทธแท้ พุทธเทียม	๔๒
● ชาวพุทธแท้ต้องไม่มมงาย	๔๓
● ชาวพุทธขาดจุดยืน	๔๔
● วิธีการบังความจริง ไสยศาสตร์บังพุทธศาสนา	๔๕
● หลวงพ่อสอนสมาธิเพื่ออะไร	๔๖
● ทำความเข้าใจเรื่องสมาธิ	๔๗
● สมาธิไม่ใช่เรื่องไกลตัว	๔๘
● สมาธิไม่สังกัดศาสนา	๕๐
● สมาธิเป็นกิริยาของจิต	๕๒
● ภาวนาให้ได้ผลดีต้องโง่มากๆ	๕๔
● ภาวนาดี อ่านหนังสือออก	๕๖
● ทำอย่างไรเมื่อจิตสร้างมโนภาพขึ้นมา	๕๗
● เวทนาในเวทนาคืออะไร	๕๘
● เรียนธรรมะให้ยึดกฎธรรมชาติ	๕๙
● พระพุทธเจ้าตรัสรู้กฎธรรมชาติ	๖๐
● หลักปฏิบัติของชาวพุทธ	๖๒

พระธรรมเทศนา

๖๓

เกร็ดธรรมคำสอนของหลวงปู่

ทำอะไรให้สำเร็จ ขอให้ทำให้จริง
ขอให้มันจริงสักอย่าง
บวชก็บวชให้มันจริงๆ ก็เป็นที่พึ่งของประชาชนได้
ถ้าทะเลาะแหยะไม่เอาจริงแล้ว มันก็ไม่สำเร็จสักอย่าง

- ๑.จริงใจ
- ๒.อดทน

สองอย่างนี้ เอาตัวรอดได้

ยึดคิดแก้ปัญหาเศรษฐกิจไทย

การแก้ปัญหาเศรษฐกิจของบ้านเมือง เรื่องอะไรจะต้องไป
เดียดร้อนกับดอล่ง ดอลลาร์

เราชาวไร่ชาวนาทำไร่นาน่าอยู่กินไป เกษตรกรรมประจำ
ครอบครัว ทำไร่ ทำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์ มันก็เลี้ยงเรามาตั้งแต่
ปู่ย่าตายาย คนที่เขามีกะความคิด เขาคิดกันอย่างนี้ ในกาลไหนๆ
เกษตรกรรมจะต้องเป็นผู้ครองโลก

เดี๋ยวนี้วัตถุดิบในป่าในดงจะไปหาที่ไหนได้ละ โรงงาน
อุตสาหกรรมสร้างกันไป วัตถุดิบไม่มี เจ้ง! ตายลูกเดียว ถึง
แม้ว่าพ่อค้าคนกลางเขาอาจจะเอาเปรียบ พวกเกษตรกรก็ยังมีที่
ระบายสินค้าออกไป เขาลงทุนมาก เขาก็ต้องเอาเปรียบมาก

อุตสาหกรรมประจำครอบครัว เช่นฝ้าย ทอหูก เดี่ยวนี้
มันทั้งหมดแล้ว อันนี้แหละ จุดตายมันอยู่ที่ตรงนี้ เสร็จแล้วมัน
ก็อดอ้อนให้พ่อแม่ของมันขายไร่ขายนาไปซื้อรถยนต์ รถยนต์
ฟังก์ก็ไม่มีอะไรเหลือ

ถ้ารัฐบาลขึ้นปล่อยอยู่อย่างนี้ ภายใน ๕๐ ปี คนไทยจะ
เหลือแต่กรรมกรทาส

ใครอายุยืน คอยดูก็แล้วกัน!

ถ้าไม่ฟื้นเกษตรกรรมกับอุตสาหกรรมประจำครอบครัวคืน
มาอีกนี้ ไม่มีทางอยู่รอด

กิจวัตรของชาวบ้าน

กิจวัตรของชาวบ้านนี้ :

๑. มาตาศิวะปฏิญาณ อธิษฐานก่อกำเนิดจิตตสมาธิ

๒. กุเลเชษฐา บัณฑิตหนึ่ง เคารพนบนาบต่อผู้หลักผู้ใหญ่
ในวงศ์ตระกูล

การเล็งดูจิตตสมาธิ เป็นมงคลอันสูงสุด

เคารพนบนาบต่อผู้หลักผู้ใหญ่ในวงศ์ตระกูล ได้ในมงคล
ข้อที่ว่า ปุชา จะ ปุชชนียาธิษฐาน เอตมมังคะละมุตตะมัง บุชาบุคคล
ผู้ควรบูชาเป็นหลักใจ

ลูกในวงศ์ตระกูล ถ้ากอดแข่งกอดขาพ่อแม่ไม่ยอมปล่อย
พ่อแม่บอกว่า “อย่านะลูก” หยุดทันที เขาจะมีความเจริญรุ่งเรือง
ตลอดไป ถ้าพ่อแม่บอกว่า “อย่านะลูก” ไม่พอใจ ลงสันตุมๆ
เดินหนีต่อหน้า นั่นแหละความหายนะกำลังจะก้าวเข้ามาสู่เขาแล้ว

การเล็งดูพ่อแม่เป็นหน้าที่ของบุตรธิดา เราตัวเล็กๆ
ค่าเล่าเรียนก็ต้องขอพ่อแม่ ค่าขนมไปโรงเรียนขอพ่อแม่
เราจะเล็งดูพ่อแม่เราได้อย่างไร ได้สิ! เล็งน้ำใจ พ่อแม่บอก
ว่า “อย่านะลูก” หยุดทันที อย่าฝ่าฝืน นี่! วิเศษที่สุด

เราจะสามารถหาเงินหาทองแก้วแหวนเงินดามากองท่วม
หลังคาบ้านมอบให้ท่าน แต่ไม่รู้จักเอาอกเอาใจท่าน มันไม่มีความ
หมายสำหรับพ่อแม่

ลูกทุกคนจะต้องนึกเสมอว่า เวลานี้พ่อแม่ดิ้นรนกระเสือก
กระสนเพื่อใคร ก็ต้องนึกว่า “เพื่อเรา” ท่านทำงานหลังสู้ฟ้าหน้า
สู้ดิน ทำงานหามรุ่งหามค่ำตามหน้าที่ของตน ก็เพื่อลูกเท่านั้น

พ่อแม่นี้เป็นพระพรหมของลูก เพราะท่านมีพรหมวิหาร ๔
เมตตา ท่านรัก

กรุณา ขวนขวายช่วยเหลือเพื่อจะให้พ้นจากทุกข์

มุทิตา พลอยยินดี เมื่อลูกได้รับความสุขสบาย พ่อแม่
ไม่มีความอิจฉาริษยาของลูกของตัวเอง มีแต่ปรารถนาดี

อุเบกขา สบายใจในเมื่อลูกมีความสุขสบาย

นี่คือความปรารถนาของพ่อแม่ ดังนั้น พ่อแม่จึงเป็นพระ
พรหมของเรา เพราะอาศัยที่ท่านมีใจบริสุทธิ์ต่อเรานั้นแหละ ท่าน
จึงเป็นพระอรหันต์ของเรา

เมื่อพ่อแม่แก่ชราลง หรือไม่แก่ไม่ชราก็ดี หน้าที่การเลี้ยงดู
หรือการอุปถัมภ์ปลุก เมื่อเราต้องอาศัยบุญบารมีของท่านอยู่
รับใช้รับสอยปฏิบัติให้ลูกออกถูกใจ สิ่งใดที่พ่อแม่ปรารถนาให้เรา
ทำเพื่อความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต ทำให้ท่านได้ออกได้ใจ อันนี้เป็น
วิเศษที่สุด

ลูกคนใดสละทรัพย์สมบัติ สละตำแหน่งหน้าที่การงานเพื่อ
หนีเอาตัวรอดแต่ตัวคนเดียว แต่หันหลังให้พ่อแม่ แม้แต่เทวดา
ก็ยังไม่ยอมคบค้าสมาคมกับบุคคลผู้นั้น สิ่งใดที่พ่อแม่ปรารถนา
แม้ว่าเราจะไปตายในสนามรบ เราก็อยอม พ่อแม่ของเราก็คือ
บรรพบุรุษที่ท่านสร้างบ้านสร้างเมืองให้เราอาศัยอยู่ ในเมื่อเกิด
เหตุจำเป็นมา จะต้องป้องกันประเทศชาติบ้านเมือง ท่านบอกว่า
“เฮ้! ต้องไปรบป้องกันบ้านเมือง” เราก็ตอบไป ถึงจะไปตายใน
สนามรบ แต่เราก็ตัดสนองความต้องการของท่านอย่างเต็มที่แล้ว
เพื่อรักษามรดกของท่านที่ท่านตกทอดมาไว้ให้เรา

คควมห้วงโยขลองพ่อแม่แม่ตยจกไปแล้ว

พ่อแม่นี้เป็นห่วงลูก อยกจะให้ลูกเป็นฝั่งเป็นผก มีหลักมี
ฐนมนั่นคง นี้! เรมกเอจตุนี้ สร้งลัษฐนให้มนั่นคง

ท่นไปแล้ว ถ้หกกว่ท่นยงอยู่ลอกอื่น ท่นมองเห็น
พวกเรออยู่ทุกขณะไม่ว่เรจจะขยับไปทงไหน

ขนคแม่หลวงพ่อนี้ ตอนท่หลวงพ่อป่วยอยู่ท่วัดบูรพช
เมืองอุบลช ยงมเยียม พ่อก็มคด้วย (ท้งสองท่นเป็นวิญญณ
ม) แต่ว่พ่อข้มนมคไม่ได้ แม่ข้มไปถึงห้องนอน

พอรู้ว่แม่ม ท่นบอกว่ “แม่มเยียม”

ถมว่ “พ่อมคด้วยใหม่”

“มคด้วยเหมือนกัน”

“อยู่ไหนล่ะ”

“อยู่ข้งล่ง”

“ท่มคไม่ข้มนมค”

“ข้มนมคไม่ได้ ม่นร้อน” แสดงว่พ่อบชบหนัก สมัยเป็น
หนุ่มนี้ พ่อเป็นน้กเลงเจ้ชู้ ลูกคเรเมยคเรไม่เลือก ว่กันไปอุตุลตุ

...ถึงเรอไม่รบกวน ท่นก็มองคเรออยู่ เรอสุขทุกข
อย่งไรท่นก็รู้ เว้นเสยแต่ว่ท่นไปเกคเป็นล้งที่มีร้งกช มี
จิตใจ อย่งสम्मญชรรมคก เกคเป็นมณุษย์ แล้วไม่รู้ เป็นภุตผี
ปีศจ เป็นเปรต อสุรกช เทวค อินทร์ พรหม ท่นมองคเรอ
อยู่ตุลลค ถึงท่นไปไหน ท่นก็ต้งมองคเรอ

ถ้าหากเป็นพวกวิญญานในโลกอื่น เขารู้หมด เราขยับ
เขยื้อนไปทางไหน เขารู้หมด สายตาเขาไกลยิ่งกว่าเราเสียอีก
คนเราเป็นๆ อยู่ที่นี่ ไม่มีฤทธิ์มีอิทธิพลอำนาจอะไรสักนิด ใน
เมื่อตายไปแล้วไปสู่โลกวิญญาน เกิดมีฤทธิ์ มีอิทธิพล มีอำนาจ
สามารถที่จะทำให้อุฎีหลังนี้ไหวยวบๆ ก็ได้

ถ้าอยากให้ท่านสบายใจ สร้างหลักฐานตัวเองให้มั่นคง

ทำอย่างไรจึงจะรวย... รวยแล้วอย่าลืมความหลัง

หลวงพ่อกะสอนว่า ให้ขยันหาให้มันได้มาก ๆ แล้วหัดตระหนี่มาก ๆ คนไม่ตระหนี่ไม่มีทางได้เป็นเศรษฐี หลวงพ่อคบกับคนตั้งแต่ชั้นขอทานจนกระทั่งพระเจ้าแผ่นดิน

คนในระดับยากจน... เอาละ ว่ากันง่าย ๆ หลวงพ่อก็อยู่ในระดับนั้น กำเนิดหลวงพ่อนี่อยู่ในระดับเป็นคนยากจน หลวงพ่อคือเด็กขอทานกลางบ้าน บอกตรง ๆ นี้อย่างไม่อาย ที่นี้นิสัยของคนที่มีพื้นเพค่อนข้างยากจน มองข้ามหมดทุกสิ่งทุกอย่าง

คนอยู่ในระดับอนุเศรษฐี มหาเศรษฐี แม้แต่เศษกระดาษ เขาก็ไม่ทิ้ง หน้าบ้านนี้ดูแล้วสะอาดसान หลวงพ่อแอบ ๆ ไปดูหลังบ้าน หลังบ้านมีแต่อะไรต่ออะไรเต็มไปหมด ถ้ามว่าเก็บไว้ทำไม เขาบอกว่าทุกสิ่งทุกอย่างมันมีประโยชน์หมด แม้แต่ไม้คานที่เขาหาขายของนี้ ก็วยเตี๋ยวเอ๊ย! ก็วยเตี๋ยวเอ๊ย! พอเขารวยเป็นมหาเศรษฐีแล้ว เขาเอาไปปิดทองทำบูชาไว้ นี้พวกเศรษฐี! ของพวกเรานี้ พวกเราธรรมดา ๆ อะไรที่มันให้คุณให้ประโยชน์ เอาไปพันเป็นพันตัมน้ำหมด ของเขาเก็บบูชาไว้เป็นที่ระลึกเพื่อเตือนใจ

นี่ เวลานี้ หิ้งบูชาพระหลวงพ่อนี้มีเด็กขี่ควายอยู่นั้น คู่กัน ใครมาเห็นมาถามว่า ทำไมหลวงพ่อกับเด็กขี่ควายมาไว้บูชา ก็เลยบอกว่า นี่แหละ! อดีตของฉันเป็นอย่างนี้ ฉันเป็น

ลูกจ้าง ชี้หลังควาย เลี้ยงควาย อาศัยเลี้ยงชีวิตมาจนกระทั่งฉัน
ใหญ่โตมา ฉันกระโดดลงจากหลังควายมาแล้ว ฉันมานั่งรถเบนซ์
ฉันกลัวว่าฉันจะลืมความหลัง ฉันก็เอาควายมาไว้ดูเล่นเพื่อ
เตือนสติ

คนเรานี้มันลุ่มจมเพราะได้ดีแล้วมันลืมหลัง จะบอกให้
เจ้านายใหญ่โตมาถามหลวงพ่อกว่า เขาถามว่าทำไมคนอีสานจึง
ยากจนหนักหนา หลวงพ่อก็นึกได้ว่า เออ! คนอีสานนี้เมื่อมันได้ดี
แล้วมันลืมความหลัง ได้ดีแล้วลืมความหลัง เพราะฉะนั้น มันถึง
ได้ยากจน ขนาดมีรถคันน้อยๆ รถชนส่งคนโดยสารจากอำเภอก
ไปบ้านนอก วิ่งกระต๊อกลงๆ พ่อมันเรียกลูกมันว่า “อาเสี๋ย” ใคร
ไม่เรียกลูกมันว่าอาเสี๋ย พ่อมันตั้งให้ลูกมันเป็นอาเสี๋ยเอง ลงผล
สุดท้ายก็ต้องเจ๊ง

วัวควายนี้ใครไปลืมนมันไม่ได้หรอก เลี้ยงควายมันครบวงจร
ตามความเข้าใจของหลวงพ่อกนะ สมัยหลวงพ่อกเป็นเด็กชาวานานี้
หลังมันชี้ไปทำนา แรงแมันได้ไถนา ชี้มันออกมาเป็นปุ๋ยใส่ข้าว
ใส่น้ำ เวลามันตาย เนื้อหนังมันได้ขาย ได้แจกกันกิน ไม่มีอะไร
ทิ้งเลย

ทำบุญกับใครก็ได้อนิสงส์

หญิงสาวผู้หนึ่งมาราบเรียนถามหลวงพ่อกว่า
 “พระที่นำเงินที่ญาติโยมถวายไปเลี้ยงครอบครัว เป็นบาป
 หรือไม่”

หลวงพ่อบทว่า

“ถ้าหากว่าเป็นสิทธิของเขา ไม่บาป ถ้าหากว่าเขาเอาไป
 เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่หรือบุคคลผู้ที่พึ่งพาอาศัยเขา ช่วยเหลือปลดเปลื้อง
 ทุกข์เพียงชั่วขณะ ถ้าหากว่าตั้งอกตั้งใจที่จะกอบโกยมาพอกพูน
 ให้กันมั่งมีศรีสุขกันจริงๆ มันก็ผิด... บาป... มันเกินไป”

เธอราบเรียนต่ออีกว่า “เวลาเห็นพระปฏิบัติไม่ดีแล้ว ไม่
 ยอกราบ ไม่ยอกใส่บาตรให้”

หลวงพ่อบ้างแนะว่า

“อันนั้นถือว่าเป็นเรื่องของท่าน เราไม่เกี่ยว เรารักษาความ
 บริสุทธิของเราดีกว่า

เราเอาอย่างนี้ พลทหารมันแบกธงชัยเฉลิมพลผ่านหน้า
 นายทหารทุกคนจะต้องตะเบะ ท่านผู้นี้ถือผ้ากาสาวพัสดร์เป็น
 เครื่องหมายของพระพุทธรเจ้า เราไหวผ้ากาสาวพัสดร์ เราใส่บาตร
 ให้พระให้สงฆ์วัดหนึ่งๆ ถึงแม้ว่าความประพฤติปฏิบัติของท่านจะ
 เป็นอย่างไรก็ตาม แต่ท่านก็เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวบ้าน เราเอา
 ผลประโยชน์ที่ตรงนี้ ส่วนความผิดความถูกเป็นเรื่องของท่าน เรา
 ไม่เกี่ยว เราให้ท่าน ใส่บาตรให้ท่าน เราอุทิศถวาย พระพุทธรเจ้า
 พระธรรม พระสงฆ์ ที่นี้พระเจ้าพระสงฆ์ที่รับบิณฑบาตจากเรา

ก็เหมือนคนเลี้ยงวัว เลี้ยงช้างกินซี่ช้าง ว่ากันง่าย ๆ

เพราะฉะนั้น เราทำบุญให้ทาน เจตนาของเราบริสุทธิ์ ทำกับใครก็ได้บุญ”

หลวงพ่อบอกกับหมาขี้เรื้อน วันหนึ่ง ฉันข้าวแล้ว ก็ไปนั่งเซ็ดบาตรอยู่ที่ชอนไม้ อยู่วัดป่า ธรรมนิยมของวัดป่า เศษอาหารนี้ พระฉันเสร็จแล้วขนนहींหมด ท่านกลัวพระเณรจะขโมยกินข้าวเย็น ที่นี้หมาตัวนั้นมันเดินเซซ่ายเซซวามา มันจะล้มแหล่มีล้มแหล่ มันมาแล้ว มันมามองหน้า เราก็นึกในใจ... โอ้! เจ้าหิวเนาะ ซ้ำก็ไม่มีอะไรเหลืออยู่ มีแต่ในท้องนี้แหละ เลยล้วงมือเข้าไปสำรวจออกมาให้มันกิน มันกินอิมแล้ว พอหลวงพ่อดีนกลับกุฏิ มันวิ่งแปด ๆ ๆ ๆ นำหน้าไปเลย แล้วมันมานอนเฝ้ากุฏิให้ทุกวัน จนหนีจากกัน

พอหลังจากนั้นมา หลวงพ่อไปที่ไหนมีแต่คนบังคับให้กิน จะว่าไม่มีอันสงส้อย่างไร มาอยู่ที่นี้ นั่งอยู่ที่นี้ ก็ไม่รู้จักกินอะไร บางทีบางอย่างก็ยังไม่ได้อิ่มต้อง ไปอยู่แปดริ้วก็เต็ม ... พระเธอเลย

อุทิสบุญจะถึงผู้รับทุกบุญหรือไม่

หลวงพ่อกว่าเขารับได้ทั้งหมด ที่ว่ารับไม่ได้ เพราะว่าบาปกรรมเขายังหนัก มันทำให้จิตใจเขามีติดมิด มองไม่เห็นความดีความชอบ จึงถือว่าเขารับไม่ได้ แต่บุญที่จะสำเร็จแก่สรรพสัตว์ทั้งหลายนี้ ผู้รับจะต้องรู้ รู้แล้วต้องอนุโมทนา

ที่ว่ารับไม่ได้ คนบาปหนักมันก็มองไม่เห็นความดีความชอบ ใครให้อะไรมันก็ไม่สนใจ มันไม่อยากจะโมทนา มันก็ไม่ได้บุญ

เทวดาเขาก็มีความสุข สุขจนลืมตัว ใครให้อะไร เขาก็นึกว่าสู่มบัติที่เขาได้อยู่ไม่ได้ เขาก็ไม่ยินดี เขาไม่อนุโมทนา มันก็ไม่ได้รับ

อย่างที่เรายังมีชีวิตกันอยู่ในปัจจุบันนี้ ถ้าญาติพี่น้องทำบุญอุทิสมาให้เราเนี่ย เราได้รับหรือเปล่า

เราก็ได้รับ แต่เราไม่รู้ที่เราได้รับ อำนาจจิตหรือกระแสจิตที่ส่งถึงกันเนี่ยมันมีพลังได้เหมือนกัน เช่นอย่างอธิษฐานจิตขอให้หนายคนนั้นมันพ้นจากทุกข์จากร้อน อะไรทำนองนี้ หรือหายโรคภัยไข้เจ็บ มันก็เป็นไปได้

การสร้างบารมีต้องมีความอดทน

ฟังพระสวดมนต์ ก็เกิดความมหัศจรรย์ในพระพุทธรูปเจ้า
พระพุทธรูปเจ้าท่านเก่งขนาดนี้หนอ กว่าท่านจะได้สำเร็จเป็นพระ
พุทธรูปเจ้ามานี้ บำเพ็ญบารมีมาไม่ใช่บ่อยเหมือนกัน

ขนาดหลวงพ่อโสธร วัดโสธรวราราม จังหวัดฉะเชิงเทรา
ท่านสร้างความดีมาตั้งแต่เรายังไม่เกิด ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของเอาผล
ประโยชน์ของท่านไปสร้างโน่นสร้างนี่เต็มไปหมดไม่รู้กี่ปีแล้ว เพิ่ง
จะมามียุคนี้สมัยนี้แหละ ไม่ทราบว่ามีใครเป็นต้นคิด คิดสร้างวิหาร
ให้ท่านอยู่ ดูลิ! ขนาดหลวงพ่อโสธร ท่านสร้างบารมีมาเท่าไร
กว่าจะได้บ้านอยู่ เราบวชมา ๒-๓ วันนี่ อยากมีวิมานอยู่อย่าง
เทวดา มันจะเป็นไปได้อย่างไร

หลวงพ่อโสธรนั้นท่านสร้างความดีกับบ้านเมืองมาก็ร้อย
ปีแล้ว ตั้งแต่เรายังไม่เกิดโน่น เพิ่งจะมีคนมีน้ำใจสร้างวิหารให้
ท่านอยู่ปีนี่เอง เดี่ยวนี้ยังไม่เสร็จเลย แต่มองไปรอบๆ ผล
ประโยชน์ที่เกิดจากหลวงพ่อโสธรนี้ เขาเอาไปทำอย่างอื่น สร้าง
โรงเรียน สร้างอะไรต่อมิอะไรเต็มไปหมด กว่าท่านจะได้บ้านอยู่
ก็สร้างความดีมาไม่ใช่บ่อย ไร่เราบวชมา ๒-๓ ปี ยังไม่ถึงไหน
สร้างบารมีไม่ถึงร้อยปี อยากจะมีความสุขความสบายเลยทีเดียวนะ
เป็นไปได้อย่างไร มันก็ต้องสร้างบารมีให้มากกว่านี้

ทำไมหลวงตาเรียนเก่ง

(หลวงพ่อสอนให้เด็กๆ ทำสมาธิในการศึกษาเล่าเรียน ด้วยการเพ่งสายตาดจ่ออยู่ที่ครูผู้สอน ทำให้จิตมีพลัง มีความทรงจำดี ซึ่งท่านเองก็ใช้อยู่เป็นประจำ ตั้งแต่เป็นสามเณรเรียนนักธรรมบาลี ทำให้ท่านประสบผลสำเร็จในการเรียนสูงมาก สอบเป็นมหาได้ตั้งแต่ยังเป็นสามเณร)

...หลวงตาเรียนบาลีจบ ไปแปลธรรมบทที่เดียวสอบมหา ๓ ประโยคได้ ทำไมจึงสอบได้ เพราะมันรู้ข้อสอบล่วงหน้า พอมันรู้แล้วก็ท่องเอาจนจำได้ ไปสอบมันก็ได้ สอบประโยค ๔ เจ็บป่วย มาตลอดตั้งหลายปี หนังสือไม่ได้ดู แต่เพื่อนมาชวนไปสอบ

“เฮ้! สอบยังไง หนังสือก็ไม่ได้ดู”

“ไปลงชื่อเอาไว้พอเพิ่มจำนวนนักเรียนก็เอา” เขาว่าอย่างนั้น

เราก็อุตส่าห์เข้าลงชื่อไปสอบกับเขา ไปสอบแล้วปรากฏว่า สอบประโยค ๔ ได้ หนังสือหลักสูตรประโยค ๔ ยังไม่ได้แปลเลย เพราะฉะนั้น ให้พยายามทำ

พระท่านสอนสมาธิเดี๋ยวนี้ เชื่อไม่ได้ ไม่เหมือนอย่างพระสมัยก่อน พอมีเชื่อได้อยู่สายลูกศิษย์หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น นอกนั้นพอไปแล้ว

“ภาวนาอะไร”

“ภาวนา ‘พุทโธ’”

“อ๊วย! พุทโธ อย่าไปภาวนาให้มันเสียเวลาเลย มันไม่ได้ผลอะไรหรอก” เขาว่าอย่างนั้น

ในฐานะที่เราเป็นนักเรียน นักศึกษา ต้องสนใจบุคคลสำคัญของคนต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักวิทยาศาสตร์ นักวิศวกรรมศาสตร์ ๒ พวกนี้ต้องสนใจให้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักวิทยาศาสตร์คนที่ปฏิบัติสมาธิได้เก่งที่สุด ซึ่งปรากฏผลทั้งรูปธรรมและนามธรรม คือฝรั่ง ไม่ใช่คนไทย คนที่สร้างจรวดไปลงดวงจันทร์ได้คนแรก นั่นแหละนักสมาธิที่เก่งยอดเยี่ยม

ในเมืองไทยเรานี่ มามั่วเถียงกัน พุทโธ สัมมาอรหัง ยุบหนอ-พองหนอ อยู่ที่นี่ เขาไปถึงดวงจันทร์ ดวงดาวแล้ว นักวิทยาศาสตร์ของเมืองไทยนี่เก่งแต่พูด เขียนหนังสือขาย สร้างอะไรขึ้นมาก็ไม่เป็น คนที่คิดเป็น รัฐบาลก็ไม่รับรอง เครื่องคิดเลขที่เคาะบ๊อกรูๆๆ มีต้อกเตอร์คนหนึ่งอยู่สี่แยกปทุมวันเป็นคนคิดขึ้น คิดแล้วเสนอขายลิขสิทธิ์ให้รัฐบาล แก่ไม่มีทุนจะทำ รัฐบาลไม่ยอมรับ แก่ก็ขายลิขสิทธิ์ให้ญี่ปุ่น เครื่องคิดเลขที่เราใช้อยู่นี้ หัวคิดคนไทย ไม่ใช่หัวคิดของคนต่างประเทศ แต่ว่าเมื่อคิดได้แล้วทดลองได้ดีแล้ว รัฐบาลไม่รับรอง

ช่างอยู่ในกองช่างกรรทไฟสามารถสร้างล้อรถไฟได้เอง แต่เขาคิดจะสร้างขึ้น เจ้านายไม่ให้สร้าง ต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ เพราะว่าถ้าสร้างเองแล้ว เขาไม่ได้ค่าเปอร์เซ็นต์

เพราะฉะนั้น อย่าลืมนะ ที่หลวงพ่อนำมานี้ อย่าลืมนะ! ต้องจำเอาไว้เป็นชีวิตจิตใจ

เทคนิคจำยา ในการทบทวนบทเรียน

ถ้าหากว่าหลักสูตรของเราที่มันเป็นเป็นเรื่องเป็นราวยืดยาว หรือสูตรเลข สูตรอะไรต่ออะไรนี้ วันนี้เราเรียนวิชานี้มา เวลานั่งสมาธิ ก็นั่งกำหนดจิตคิดทบทวนวิชาที่เรียนในวันนั้น ว่าเราจะจำได้มากน้อยเพียงใด เอาหนังสือเล่มนั้นมาวางไว้ข้างๆ เอาดินสอดำวางไว้ เราคิดไปๆ ทบทวนไป มันติดตรงไหน เปิดหนังสือออกมา ชีตทำเครื่องหมายเอาไว้ พอเลิกปฏิบัติสมาธิ มาท่องเอา เฉพาะตรงที่เราคิดไม่ออก อันนี้ไม่เปลืองสมองในการดูหนังสือ

พวกเรานี้เวลาปกติไม่ค่อยทำอะไรเป็นตุเป็นตะ เวลาจนจะสอบ ดูหนังสือเอาจนตาเปียกตาแฉะ สมองมันเครียด มันจะไปจำอะไรได้ล่ะลูก ต้องทำไปเรื่อยๆ สม่่าเสมอ

หลวงตาเรียนหนังสือ พอกลับจากห้องเรียนมา อาบน้ำ อาบท่า ไหว้พระสวดมนต์แล้ว ก็มานั่งสมาธิ พวกนักภาวนาทั้งหลายเขาพิจารณา อนิจจัง อสุภกรรมฐาน หลวงตาไปนั่งคิด ทบทวนความรู้ที่เรียนมาว่ามันจะจำได้ก็มากน้อย ที่นี้ เอาหนังสือมาวางไว้ ดีชีตเส้นทำเครื่องหมายเอาไว้ พอออกจากสมาธิมา มาท่องเอาเฉพาะตรงที่เราคิดไม่ออก

นี่คือหลักการปฏิบัติสมาธิ

หลักการฝึกสมอง

เรื่องปฏิบัติสมาธิเพื่อเอามรรคผลนิพพานนี้ เอาเก็บไว้ก่อน
 เอากันเป็นว่า **ปฏิบัติสมาธิเพื่อปลุกจิตใต้สำนึกให้มันตื่นขึ้นมา**
 เมื่อเราปลุกจิตใต้สำนึกให้มันตื่นขึ้นมาได้ เราจะรู้สึกเสมือนว่าจิต
 ของเรานี้มันมีสติรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา มันไม่เพลอ เมื่อเป็นเช่นนั้น
 ความทรงจำมันก็ดี หัวคิดสติปัญญาก็ปราดเปรื่อง คิดอะไรทะลุ
 ปรุโปร่งไปหมด

เช่นอย่างหลงตาไปเทศน์ พอขึ้นต้น พอว่าไปได้สัก...
 ถ้าเขียนเป็นหนังสือก็ได้สัก ๒-๓ บรรทัด พอหลังจากนั้นไป คำ
 เทศน์มันผุดขึ้นมา ผุดขึ้นมา จบประโยคนี้ ประโยคใหม่มารอไว้
 แล้ว โดยไม่ต้องใช้ความคิด

อันนี้คือหลักการฝึกสมอง

สมองคนเรามันฝึกได้ แต่พอมานั่งสมาธิ จะบังคับแต่ให้
 มันหยุดนิ่งๆ นั่นแหละคือการทำลายมันสมองของตัวเอง เวลา
 มันคิด ปล่อยให้มันคิด แต่ว่าเราต้องมีสติรู้ตัว เวลามันหยุด ก็มี
 สติรู้ว่ามันหยุด จิตเวลามันหยุดนิ่ง อยู่นิ่งๆ เฉยๆ มันต้องการ
 พักผ่อน ถ้าเวลามันคิด มันต้องการทำงาน เวลาจิตจะทำงาน
 เราไปห้ามไปสกัดมันไว้ไม่ให้มันทำงาน มันก็เหมือนร่างกาย
 ไม่ได้ออกกำลังกาย

พิธีกรรมมีประโยชน์อย่างไร

(มีผู้กราบเรียนถามหลวงพ่อบอกเรื่องการถวายข้าวพระพุทธ หลวงพ่อให้คำอธิบายไว้ดังนี้)

เป็นพิธีกรรมเพื่อการบูชา พิธีกรรมอันนี้เป็นอุบายอบรมจิตใจของเราให้เกิดศรัทธายิ่งขึ้น เช่นอย่างเรามีดอกไม้บูชาพระท่านไม่รู้เรื่องหรืออก แต่ความดีมันเกิดที่เราต่างหาก

อย่างการแผ่เมตตาตานี้ ใครจะได้รับหรือไม่ได้รับ มันก็เป็นความดีสำหรับเรา การอุทิศส่วนบุญส่วนกุศล ใครจะได้รับหรือไม่ได้รับ มันก็เป็นความดีสำหรับเรา

มันมีพิธีกรรมอันหนึ่งซึ่งหลวงพ่อบอกได้ทดสอบมาด้วยตนเอง เคยไปธุดงค์ แล้วก็เดินทางร่วมไปกับพระที่เรียนวิชาอาคมในการขับผีไล่ผี หลวงพ่อบอกมีแต่พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ และเมตตาพรหมวิหาร ไปนอนอยู่ร่วมไม้แห้งเดียวกัน หมอวิชาอาคมนี้อพอลับลงไป ท่องแต่มนต์ไล่ผี ลงผลสุดท้ายหมอบอกว่า

“อ๊อย! ตรงนี้ผีมันเยอะ นอนไม่ได้” ก็หนีไปนอนที่อื่น หลวงพ่อบอกว่า “นอนซะ! เดี่ยวจะทำให้ได้นอน”

พอหมอนอนแล้ว หลวงพ่อก็อ่อง อิติปิโส สวากขาโต สุปุณฺณินโน แผ่เมตตา อธิษฐานจิตขอสัตว์ทั้งหลายอย่าเบียดเบียนซึ่งกันและกัน แล้วก็นั่งกำหนดจิตทำสมาธิ ปรากฏว่าหมอนั้นนอนหลับปุ๋ยตลอดคืนยันรุ่ง ผีไม่มากวนเลย

พอตื่นเช้ามา หมอถามว่า “ไปได้มนต์ดีมาจากไหน ทำไมเก่งนักหนา”

หลวงพ่อก็บอกว่า “มนต์ผมก็... อิติปิโส สวากขาโต สุปภิ-
บันโน เมตตาทพรหมวิหาร เท่านั้นเอง”

“ที่ผมเรียนธรรม เรียนอะไรมานี่ ทำไมสู้มันไม่ได้”

“มันจะไปสู้ได้อย่างไร พวกที่มันเป็นผีมาสู้พระนี่ มันหมอ
วิชาอาคมกันทั้งนั้น มันจึงกล้าเข้ามาเล่นงานพระ”

พิธีกรรมไล่ผีแบบหลวงพ่อด

ในหลักฐานข้อมูลที่ได้มา ผีเข้าสิงคน เขาเอามาที่กุฎิหลังนี้แหละ

พอดมา “หลวงพ่อดไล่ผีให้หน่อย” เขาว่า

“ไม่เคยเห็นผีสักที จะไล่มันยังงี้”

“มันเข้าสิงคน”

“เออ! ถ้ามันสิงคน ไปโน่น ไปหาหลวงตามี ไป” หลวงตามีอยู่กุฎิหลังวัด

หลวงตามีก็ท่องมนต์ไล่มัน พอขึ้นต้นบทไหน ผีมันท่องจบไปก่อนหมดทุกบทเลย จนหลวงตามีไม่มีมนต์จะท่องแข่งมัน มันก็ชี้หน้าด่าเอา

“หมดภูมิแล้วหรือ มีอะไรมาท่องแข่งกันอีก ลำพังจะให้ท่องมนต์นี้ นั่งท่องอยู่ที่นี่ ๓ วัน ๓ คืน ไม่รู้จบนะ เรียนมาพอแรงแล้ว” มันว่า

มันบอกว่า มนต์นี้ไม่กลัวหรอก เรียนมาพอแรงแล้ว กลัวแต่ความดี

สักพักหนึ่ง เขาก็พามันมาหาหลวงพ่อดอีก หลวงพ่อดถามว่า

“มันยังไม่ออกหรือ”

“มันไม่ยอมออก หลวงพ่อดท่านท่องมนต์ขับไล่มัน มันก็ไม่ยอมออก มันบอกว่ามันไม่กลัว มันยังท่องมนต์แข่งหลวงพ่อดอีก จนหลวงพ่อดแพ้ ท่องแข่งมันไม่ได้ มันก็บอกว่า มันไม่กลัวหรอก มนต์ มันกลัวแต่ความดี

ที่มานี้ไม่ได้มาร้ายหรอก มาอาศัยร่างจะไปกราบหลวงปู่
พุทธ สมัยเมื่อเป็นคนได้เคยขโมยของท่าน จะไปให้ท่านอโหสิ-
กรรมให้” มันว่า

พอมา หลวงพ่อก็เทศน์ให้มันฟัง

“นี่ เจ้าเป็นภุตผีปีศาจร้าย เข้ามาสิงกายมนุษย์ ทำให้จิตใจ
เขาไม่ปกติ ไม่เป็นอันทำมาหาเลี้ยงชีพ เจ้ากำลังสร้างบาปกรรม
จะลงนรกนะ เจ้าเป็นผีแล้วก็ทุกข์ขนาดนี้ ยังจะสร้างบาปลงนรก
อีกหรือ หรือเจ้าทำผิดอะไรต่อข้า ข้าอโหสิกรรมให้หมด ไม่ให้
เป็นบาปเป็นกรรม บุญกุศลสิ่งใดที่ข้าบำเพ็ญมาตั้งแต่เล็กจนแก่
ข้าขออุทิศให้เจ้าเป็นผู้มีส่วน อนุโมทนาบุญกับข้าแล้วไปเกิดดีถึง
สุขเสีย”

ขาดคำ ผีออกทันที

เสร็จแล้วหลวงพ่อก็ตามดูผลว่ามันออกจริงหรือเปล่า ตาม
ดูก็ปรากฏว่ามันไม่เคยมากวนอีกสักที

เพราะฉะนั้น จึงได้ข้อมูลมาว่า คนบางคนเชื่อว่าทำบุญ
แล้วอุทิศส่วนกุศล ไม่สวด อธินา ญาติที่เราอุทิศไปให้ไม่ได้รับ
เขาว่าอย่างนั้น

หลวงพ่อก็บอกว่า อธินา มันเป็นภาษาแขก ผีไทยมันไม่รู้
ภาษาแขกหรอก พูดกันอย่างภาษาไทยนี้ มันฟังเข้าใจกันดี

ตัดกรรมด้วยศีล ๕

เราจะตัดกรรมตัดเวร หมายถึงตัดผลเพิ่มของบาปของเวร ศีล ๕ เป็นอุบายการตัดผลเพิ่มของบาปกรรม แต่บาปกรรมเก่าที่เราทำเอาไว้มันก็ยังอยู่อย่างนั้น มันไม่ได้ตัดให้หมดไป แต่มันตัดผลเพิ่มต่างหาก

สมมติว่าเมื่อวานนี้เราทำบาปได้น้ำหนัก ๑ กิโลกรัม วันนี้เรามางดเว้นเด็ดขาด เราไม่ทำ บาปก็ยังเหลืออยู่กิโลกรัมเดียว แล้วเราสร้างบุญไว้ ๑ กิโลกรัม วันพรุ่งนี้เราทำดีเพิ่มขึ้น ๑ กิโลกรัม ความดีมันก็เพิ่มขึ้นเป็นน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม วันต่อๆ ไปเพิ่มขึ้นวันละ ๑ กิโลกรัม น้ำหนักของบุญมันก็เพิ่มขึ้นๆ ในเมื่อผลบุญมันมีมาก จิตมันบันทึกเอาไว้ มันก็ปราโมทย์บันเทิงอยู่กับความดี มันก็ไม่ไผ่ฝืนที่จะทำบาปทำชั่วอีก นี่! ท่านหมายความว่าอย่างนี้

ไม่ใช่ว่าทำบาปแล้วเมื่อวานนี้ แล้ววันนี้มานึกได้ มาทำพิธีล้างบาป มาทำพิธีตัดกรรมตัดเวร มันเป็นไปไม่ได้ บาปกรรมเล็กน้อยที่เราทำมันก็อยู่นั้นแหละ ตราบใดที่เรายังไม่สำเร็จพระนิพพาน เราผลลไม่สร้างความดีขึ้นมา ที่นี้ความดีมันลดน้อยลง ลดน้อยลง จนกระทั่งหมดไป ภายหลังมา ถึงระยะที่บาปกรรมเล็กน้อยมันจะให้ผลได้ มันก็ให้ผลทันที มันไม่ได้หมดไป

ขนาดที่บรรลู่พระอรหันต์แล้วนี้ ยังต้องเสวยผลของกรรม เพราะว่าการเสวยผลของกรรมนี้ เสวยได้ในขณะที่เรายังมีชีวิตอยู่ มีร่างกายนี้อยู่ ถ้าสำเร็จพระนิพพานแล้ว ทิ้งกายไปแล้ว ร่างกาย

ตัวตนไม่มี มันก็ไม่มีโอกาสได้รับผลของกรรม แล้วท่านที่สำเร็จนิพพานแล้ว ก็ไม่ต้องย้อนกลับมาเกิดเป็นรูปเป็นร่างอีก มันก็หมดบาป หมดกรรมหมดเวรกัน

ตราบใดที่เรามีกรรมที่จะต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่ที่นี่ กรรมนิดๆ หน่อยๆ ที่เราทำไว้ มันไม่ได้สูญหายไปไหน เพียงแต่มันไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติธรรมเพื่อบรรลุมรรคผลนิพพานเท่านั้นเอง

เราทำบาปมา แต่วันนี้เรางดเว้นจากการทำบาป สวดมนต์ภาวนาเรื่อยไป เราไม่ทำบาปเพิ่มอีก ในที่สุดมันก็ต้องสำเร็จพระนิพพาน

ศีล ๕ คියอดแห่งความดี

ด้วยความเมตตาสงสารต่อสรรพสัตว์ทั้งหลาย พระพุทธเจ้า จึงมาตีเส้นตายไว้ว่า ข้อ ๑ อย่าฆ่า ข้อ ๒ อย่าเบียดเบียน ข้อ ๓ อย่าข่มเหง ข้อ ๔ อย่ารังแก ข้อ ๕ อย่าอิจฉาทาร้อน แล้วให้ทุกคนนึกเสมอว่า ขอเพื่อนมนุษย์เราจงมีสุขกายสุขใจ อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกัน จงมีสุขรักษาทนให้พ้นภัยทั้งปวงเถิด

อันนี้! เป็นแนวทางของการปฏิบัติ

ในเมื่อเรามาพิจารณาถึงความข้อนี้ เราจะได้ความว่า ถ้าเราสงสัยข้อใจว่าพระพุทธเจ้าสอนธรรมะเราเพื่อประสงค์อะไร ที่ท่านสอนให้ละบาป ให้ทำดี ให้ชำระจิตให้บริสุทธิ์สะอาด นั้นมันลึกซึ้งเกินไป บางที่เราอาจจะไม่เข้าใจ รู้ไม่ถึง

เราทำความเข้าใจเอาง่ายๆ พระพุทธเจ้าสอนธรรมะเรานี้ เพื่อให้เราสร้างความรัก ความเมตตาปรานีต่อกัน

มีอะไรเป็นหลักฐาน มีศีล ๕ ข้อเป็นหลักฐาน กับเมตตา พรหมวิหาร

พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนให้เราละกิเลสโดยตรง แต่ให้เรา รู้จักใช้กิเลสให้เกิดประโยชน์โดยความเป็นธรรม

เราจะใช้กิเลสให้เกิดประโยชน์โดยความเป็นธรรมได้อย่างไร

ศีล ๕ เป็นหลัก

การกระทำสิ่งใด ถ้าไม่ผิดศีล ๕ ข้อใดข้อหนึ่ง ทำลงไป พระพุทธเจ้าไม่ว่า

ถ้าเราเข้าใจกันเสียอย่างนี้ เราจะปฏิบัติธรรมะได้คล่องตัว

สบาย

อันนี้ท่านทั้งหลายสอนกัน รักษาศีล ๕ แล้วไปสวรรค์ ไปนิพพาน เพราะว่าใครเขายังไม่อยากไปละ เขาก็ไม่ปฏิบัติ

รักษาศีล ๕ :

๑. เป็นคุณธรรมประกันความปลอดภัยของสังคม ป้องกันไม่ให้มนุษย์เกิดมีการฆ่ากัน
๒. ตัดทอนผลเพิ่มของบาป
๓. บั่นทอนกำลังของกิเลสฝ่ายชั่ว คือ โลภ โกรธ หลง ให้น้อยลงหรือหมดไป
๔. ปรับพื้นฐานความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์
๕. เป็นขอบเขตของการใช้กิเลสให้เกิดประโยชน์โดยความเป็นธรรม
๖. เป็นคุณธรรมที่เป็นมูลฐานให้เกิดระบอบการปกครองประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์ เพราะว่าหัวใจของประชาธิปไตยอยู่ที่การเคารพสิทธิมนุษยชน ผู้มีศีล ๕ เคารพสิทธิในการดำรงชีพอยู่ของคนอื่น เคารพสิทธิในการครอบครองทรัพย์สินสมบัติ เคารพสิทธิคุ้มครองและบุคคลผู้ต้องห้าม และสิทธิอื่นๆ ครอบจักรวาลไปหมด เพราะฉะนั้น ยอดแห่งความดีตามคำสอนของพระพุทธเจ้ามีศีล ๕ ข้อเท่านั้น

เพื่อจะให้ศีล ๕ ข้อนี้มันคงในจิตใจ ท่านให้ฝึกสมาธิ แล้วก็ให้ใช้ปัญญาพิจารณาเหตุผล ให้รู้เหตุผลอย่างแจ่มแจ้ง ชัดเจนว่ารักษาศีล ๕ มันได้ประโยชน์อะไรบ้าง

นี่! พื้นฐานที่เราจะต้องทำความเข้าใจ มันอยู่กับที่ตรงนี้

บ้านเมืองไม่มีขี้มึแป เพราะผู้มีอำนาจขาดศีล ๕

คนทั้งหลายไปเข้าใจว่า รักษาศีล ๕ แล้วจะไปสวรรค์ ไปนิพพานถ่ายเดียว ศีล ๕ ข้อนี้แหละ กฎหมายปกครองประเทศอย่างยอดเยี่ยมที่สุดเลย ถ้าหากว่าคนทั้งหลายได้พากันเคารพและปฏิบัติตามกฎของศีล ๕ นี้ บ้านเมืองจะเป็นประชาธิปไตยแจ้วไปเลย

บ้านเมืองเราทุกวันนี้ ที่มันเป็นอยู่ปัจจุบันนี้ ในฐานะที่หลวงพ่อบุญเป็นคนกลางนี้ หลวงพ่อก็พิจารณา ทั้งวัด ทั้งชาวบ้านเอามาเปรียบเทียบกัน มันได้ความอย่างเด่นชัดออกมาว่า เวลาที่ทางฝ่ายศาสนา พวกอสังขมิมิทธิพล ทางฝ่ายปกครองบ้านเมืองมหาโจรมีอำนาจ จริงหรือไม่จริง ไปนอนคิดนอนตรองดู

ถ้าใครเจอปัญหาเรื่องอิทธิพลขึ้นมาแล้ว คนนั้นจะรู้สึกตัวว่ามันเป็นจริงอย่างที่หลวงพ่อบุญว่า โจรในป่าในดงมาจับมาปล้นเรา เรายังนึกถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจพอได้ไปแจ้งความ แต่ว่าเมื่อโจรในเครื่องแบบมารังแกเรานี่ เราจะไปแจ้งความกับใคร ลองคิดดูซิ มันก็หมดแล้ว ถ้าพวกในเครื่องแบบนี้ มันไม่มีกฎหมาย มันอยู่เหนือกฎหมายแล้ว บ้านเมืองมันก็ไม่มีขี้มึแปแล้ว

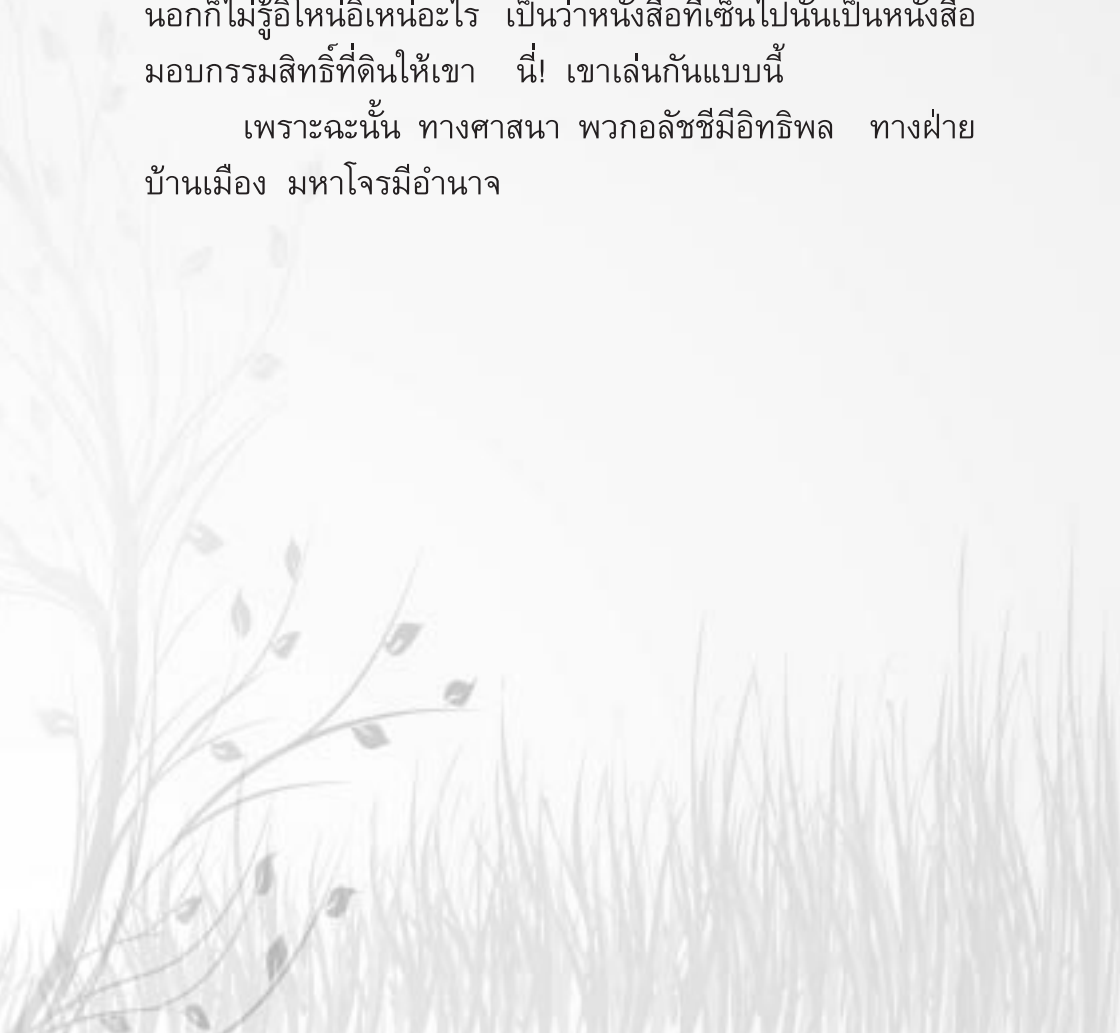
หลวงพ่อบุญพูดต่อหน้ารัฐมนตรี อ้าปากหວอเลย!

บางที่ชาวบ้านใครมีไรมีนา มีที่ไร่ที่สวน มันก็วางแผนผู้เฒ่าผู้แก่บ้านนอกนี้ งกๆ เงินๆ แก่ไม่รู้ประสีประสาอะไร เอารถมารับแกไป ไปแล้วก็ให้แกไปเซ็นชื่อ พิมพ์กรอกข้อความลง

ไปว่า ยายคนนี้กู้เงินมา ๕ ล้านบาท โดยเอาที่ดิน ๑๐๐ ไร่จำนอง
 แต่ว่ายายแก่ไม่เคยได้รับเงินสักกะดั่งค์ แบบนี้ก็มิ แล้วผู้ที่ทำ
 เช่นนั้นก็คือญาติๆ ทายาทของนั้การเมืองนั้นเอง

ในเขตอำเภอ... จังหวัด... ก็ตัวรัฐมนตรีเองนั้นแหละ ไป
 บอกชาวบ้านว่า ฉันจะไปทำเอกสารสิทธิมาให้ พวกเราจะได้ครอบ
 ครองที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ แล้วเอาหนังสือมาให้เซ็น ที่นี้คนบ้าน
 นอกไม่รู้อิโหนอิเหนอะไร เป็นว่าหนังสือที่เซ็นไปนั้นเป็นหนังสือ
 มอบกรรมสิทธิ์ที่ดินให้เขา นี่! เขาเล่นกันแบบนี้

เพราะฉะนั้น ทางศาสนา พวกอลัชชีมีอิทธิพล ทางฝ่าย
 บ้านเมือง มหาโจรมีอำนาจ

ศีลข้อ ๕ พอลุกโธม ศีลข้อ ๓ ห้ามเด็ดขาด

หลวงพ่อก็ไม่อยากจะสอนให้ใครเลิกเหล้าเลิกยาหรืออก อยากริน กิน ไป แต่ให้รู้จักประมาณ ข้าวปลาอาหารกินกินประมาณ มันก็ให้โทษเหมือนกัน กินเหล้านี้ กินพอดิบพอดีมันก็ไม่ให้โทษจริงอยู่ ท่านบอกว่ามันผิดศีล ในเมื่อเราอยู่ในสังคมก็ต้องอนุโลมกันไป

อย่างสมมติว่าเราเคยสนุกสนานร่วมกัน ไปร่วมงานเลี้ยงงานอะไรนี้ เพื่อนมันกินเหล้า ยื่นมาให้ อ้าวไม่แตะ อ้าวไม่เอาๆ มันหาว่าดูถูกมัน มันเอาเหล้าสาตหน้าเอา อะไรมันจะเกิดขึ้น เพราะฉะนั้น กินมันลงไป แต่อย่าให้มันเกินประมาณ ถ้าให้เหล้ากินคนมันไม่ดี คนกินเหล้ามันไม่เป็นอะไรหรอก

เพราะฉะนั้น เอากันอย่างนี้ ในเมื่อเราละมันไม่ได้ ก็... เอามันไป แต่ให้รู้จักประมาณ

แต่ว่า กามเมสุมิจจาจาร สมัยนี้อยากจะห้ามเด็ดขาดเลย เพราะว่ามันแสดงอิทธิฤทธิ์ของมันออกมาอย่างโจ่งแจ้ง

พี่น้องชาวนนทบุรีมาแล้วให้ฟังว่า เจ้าหนุ่ม ๖ คนจับผู้หญิงไปลงแขก พอเสร็จแล้วตำรวจไปเจอเข้า ตำรวจจะจับ

นางผู้หญิงบอกว่า “อย่าจับมัน คุณตำรวจ”

“อ้าว! จะไม่จับอย่างไร มันรังแกคุณ”

“ไม่เป็นไรหรอก ให้กรรมมันลงโทษมันเอง”

“เมื่อไรกรรมมันจะลงโทษมัน”

“มันลงแล้ว เดียวนี้มันก็ถูกรกรรมลงโทษแล้ว”

“ทำไมล่ะ”

“หนูเป็นโรคเอดส์”

ไอ้เจ้า ๖ คนวิ่งแจ้นไปหาหมอตรวจเลือด ผลปรากฏว่าติดโรคเอดส์กันทุกคน

เขามาเล่าให้พระที่นี้ฟัง พระบอกว่า ที่บ้านผมก็มีเหมือนกัน คนเป็นโรคเอดส์ เขาก็กับบริเวณไว้ มันลักลอบกลับไปบ้าน หนูมีใหญ่หนูมีน้อยจับไปลงแขก ๑๑ คน ติดโรคเอดส์ทั้ง ๑๑ คน เดี๋ยวนี้ตายไปแล้ว ๙ คน ยังทรงมานอยู่ ๒ คน

อันนี้ ถ้าเป็นไปได้อยากจะขอห้ามเด็ดขาด

วันหนึ่งหลวงพ่อกับไปเทศน์วัดมะกอก อยู่หลังโรงพยาบาลพระมงกุฎ พอเทศน์จบแล้ว เขามาถามว่า

“หลวงพ่อ ผู้ชายมีบ้านหลายบ้าน มีเมียหลายคน ไม่น่าจะผิดศีลข้อกาเมสุมิจฉาจาร”

“ทำไมล่ะ”

“ก็เพราะว่ามันตกลงปลงใจกัน สมยอมกันแล้วนี่นา หลวงพ่อว่ามันผิดหรือเปล่า”

หลวงพ่อก็ไม่ตอบ ถามเขาคืน

“คุณมีเมียกี่คน”

“ผมเอามันจะไปเรื่อย”

“คุณไปมีเมียน้อย เมียหลวงมันด่าไหม”

“มันไม่เฉพาะจะด่าชิ มันจะเอาบั้งตอส์บกระบาลเอา”

“คุณรู้หรือยังว่ามันผิดตรงไหน ผิดตรงที่จะถูกสับกระบาลนั่นแหละ”

ความเป็นอมตะอยู่ที่ความดี ไม่ใช่เครื่องรางของขลัง

คนหนึ่งจะสอนคนให้ดำเนินวิถีชีวิตไปตามแนวทางศีลธรรม
ที่ถูกต้อง อีกคนหนึ่งก็มาชักใบเรือให้มันเขวไป มันก็เข้าที่ไม่ได้
สักที

ปัญหาใหญ่ของพระพุทธศาสนามันอยู่ที่ตรงนี้
คนหนึ่งปฏิบัติศาสนาเพื่อความพ้นทุกข์อย่างแท้จริง อีก
คนหนึ่งปฏิบัติศาสนาเพื่ออาชีพ

พวกปฏิบัติศาสนาเพื่ออาชีพนี่สิ มันร้าย! มันทำให้ธรรม
วินัยของพระพุทธเจ้าเป็นพระธรรมปฏิรูป เป็นสังฆธรรมปฏิรูป ให้
มันเขวไป สอนให้คนไปนับถือผี นับถือเทวดาอารักษ์อะไรต่างๆ
นับถือเครื่องรางของขลัง

เครื่องรางของขลังนี้ หลวงพ่อเรียนทดสอบมา มันก็เป็น
จริงตามขั้นตอน หลวงพ่อไม่ปฏิเสธ ที่พูดอย่างนี้ ไม่ใช่ว่าจะไป
ประมาณว่าสิ่งเหล่านั้นมันเป็นเรื่องเหลวไหล มนต์หนึ่งเหนียวก็
เคยไปเรียนมาแล้ว พันแทงไม่เข้าก็ทดลองมาแล้ว ยังไม่ได้ทดลอง
แต่ว่าป็นยิงเท่านั้นเอง กลัวใส่ทะลัก แล้วมันก็มีความจริงตามขั้น
ตอนของมัน

ศาสตร์ทุกศาสตร์มันมีหลักความจริงของมัน แต่ว่าความ
จริงของแต่ละศาสตร์นี้มันสู้คุณธรรมไม่ได้ มันไม่ใช่เรื่องอมตะ
ที่ว่ามันไม่ใช่เรื่องอมตะ ความจริงของไสยศาสตร์ บางที่มันทำให้

คนเป็นคนดี บางทีก็ทำให้คนเป็นคนชั่ว

มีเครื่องรางของขลังไว้ป้องกันตัว ถ้าเป็นตำรวจทหารไป
ป้องกันประเทศชาติบ้านเมือง บำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาราษฎร์
มันก็ดีไป แต่บางคนมีของดีแล้วไปเที่ยวเบียดเบียนชาวบ้าน ไปจี้
ไปปล้นอะไรทำนองนี้ มันก็เป็นดาบสองคม

เพราะฉะนั้น ความดีที่เป็นอมตะ คือการสร้างความดีให้
ตัวเองมีศีลมีธรรม มีคุณธรรมเป็นเครื่องอบอุ้มใจ ไม่ฆ่าไม่แกง
ไม่ข่มเหงรังแกใคร อยู่ในศีลในธรรม หาผลประโยชน์ในขอบเขต
แห่งศีลธรรม ไม่ทำให้คนอื่นต้องเดือดร้อน

อันนี้ มันเป็นความดีอมตะ

นักบวชต้องเคารพสิกขาบทวินัย

การทำผิดสิกขาบทวินัยเกี่ยวกับเงินทอง มี ๓ ข้อ

๑. รับด้วยมือตนเอง ต้องอาบัตินิสสัคคิยปาจิตตีย์
๒. เก็บไว้เอง ต้องอาบัตินิสสัคคิยปาจิตตีย์
๓. ใช้จ่ายด้วยมือตนเอง ต้องอาบัตินิสสัคคิยปาจิตตีย์

เรามองๆ ดูพระเถระผู้หลักผู้ใหญ่ คิดว่าท่านจะดำรงไว้ซึ่งสิกขาบทวินัย กลับประสบความล้มเหลว เจ้าคณะผู้ปกครองเอาของมาถวายเราในยามวิกาล สิ่งของทั้งหลายเหล่านั้นล้วนแต่อาหารเครื่องฉัน เครื่องแต่ง ยังแถมมีซองปัจจัยใส่ในพานมาด้วย เราก็นึกว่านายเราคงไม่ทำอะไรเสียหาย พอไปรับมาแล้ว มาเปิดดู มีเงินอยู่ในนั้น ๒,๐๐๐ บาท เราก็นึกในใจว่า ดีแล้ว จะได้แจกเด็กน้อยไปซื้อขนม

บางทีไปไหนมาไหนนี้ โยมมันแอบเอาสตางค์ใส่ย่าม พอเห็นอยู่ในย่ามนี้ มันปลิวว่อนไปเลย

ไปทำพิธีเสียสละ เสียสละแล้วก็เอาคืนอยู่ มันแสดงอาบัติไม่ตก เสียสละมันต้องโยนปล่อยไปพรยทานไปเลย ทำพิธีเสียสละด้วยพิธีกรรมแล้วก็ยังเอาคืนมาอยู่ คล้ายๆ กับหลอกตัวเอง ทำอย่างไรพวกเรา... ลองคิดตรงนี้ให้มากๆ

หลวงพ่อนี้ย้าอยู่เสมอ คนที่เกิดในตระกูลยากจนอย่างพวกเรา อันนี้ไม่ตำหนิใครนะ พวกหมูนี้ย้ายังมีพ่อแม่พอได้เรียกนะ ผม (หลวงพ่อ) อายุ ๔ ขวบนี้ พ่อแม่หายหมดแล้ว ถ้าหากไม่เห็นคนเกิดมาจากพ่อแม่ ผมนี้ย้าคิดว่าตัวเองคือนารายณ์อวตาร

ลงมาแบบไม่ต้องเข้าห้องแม่ คนที่มีฐานะค่อนข้างยากจน การศึกษาต่ำ เข้ามาบวชในพระพุทธศาสนา ถ้าหากว่าเราศึกษาไม่ดี ปฏิบัติไม่ดี เป็นที่ลบหลู่ดูหมิ่นของชนชั้นปัญญาชน นี่ผมเตือนหมู่ อยู่เสมอ

อย่างเราๆ นี้ ถ้าหากว่าเราไม่เหนื่อเขาแล้ว เขาดูถูกนะ ไปฟังๆ พวกที่เขาเป็นเจ้าของใหญ่ๆ โตๆ ทำไมเจ้านายมันจึงไม่ค่อยเข้าวัดเข้าวา เพราะพวกนี้เขารู้มาก แล้วเขามามองคนอย่างพวกเราที่เป็นชนชั้นต่ำ พวกนี้บวชมาอาศัยศาสนาหาอยู่หากินไปแค่นั้น อันนี้ไ้ยินมากับหูเลย

แล้วที่นี้คนที่เขามีการศึกษาสูง มีหัวคิดสติปัญญา เขามีความรู้ความสามารถในทางใดที่จะเป็นประโยชน์แก่ศาสนาและหมู่คณะ พอเขามาศึกษา รู้เข้าหน่อย เขาคิดหาทางทำดี

เพราะฉะนั้น สิ่งเหล่านี้ควรที่พวกเราจะได้คิดมากๆ แม้ ว่าเราไม่มีความรู้ความสามารถในทางอื่น เพียงแค่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เคารพในสิกขาบทวินัยให้ดี เพียงแค่นี้มันก็พออยู่ไ้

คนที่มิฐานะตระกูลต่ำ พ่อแม่ค่อนข้างยากจน พอบวชเข้ามาแล้วก็มองเห็นแต่จะได้ประโยชน์ ฉวยโอกาสทันที ผิดถูกก็ไ้ไม่รู้

ประเภทที่ ๒ พวกพ่อค่านักธุรกิจประสบความสำเร็จ พวกนี้พอมีจังหวะ พอมีโอกาส ฉวยโอกาสทันที

นี้ เท่าที่เราสังเกตดู มันเป็นอย่างนี้

คนที่เขามีความรู้ความสามารถ นอกจากเขาจะทำประโยชน์ ส่วนตัวเท่าที่เขาจะสามารถทำได้แล้ว เขายังชักจูงหมู่มาด้วย

ปฏิบัติ ได้ ปฏิบัติไม่ได้ ฉิบหาย

(มีผู้กราบเรียนถามหลวงพ่อกว่า ผู้ที่ไปจำศีลในวัด แต่ไป
นินทากัน เขาไปจำศีลหรือไปนินทากันแน่)

...มันก็เหมือนกันกับพวกบวชนี้แหละ พวกจำศีลกับนักบวช
ในวัดก็เหมือนกัน

หมอหนึ่งบวชเข้ามาแล้วก็มาศึกษาธรรมวินัย ปฏิบัติดี
ปฏิบัติชอบ ยินดีในปัจจัย ๔ ที่ทายกทายิกาเขามีศรัทธาถวาย
ไปบิณฑบาต เขาใส่บาตรให้ฉันวันละอ้อมก็พอแล้ว สบงจีวรขาด
เขาศรัทธาหามาถวายพอได้ใช้ ที่อยู่ไม่มี เขามาปลุกกระท่อม
ให้อยู่ ยาแก้โรคไม่มี เวลาเจ็บป่วยเขาก็มาลากไปเข้าโรงพยาบาล

ถ้าหากว่านักบวชทั้งหลายยินดีในปัจจัย ๔ ตามมีตามได้
ไม่ต้องไปกระเสือกกระสนดินร่นอะไรให้มากนัก ฉันจะอยู่ที่ตรงนี้
ที่โคนต้นไม้ต้นนี้ บักกลดนอนตากแดดตากฝนอยู่นั้น ลองดูซิ!
รับรองว่าไม่เกิน ๓ เดือน ต้องมีคนมาสร้างกุฏิให้อยู่

แต่นี้แกไม่จริงเสียนี้ ไปบิณฑบั้งส์สังสวดไม่ทันใจ กูซื้อ
หอยเบอร์เอา รวยเร็ว ลงผลสุดท้าย ฉิบหาย!

ช่วยกันรักษามรดกธรรมของพ่อแม่ครูอาจารย์

เรื่องที่จะต้องเอาไปคิดเป็นการบ้าน :

- ประวัติวัดเป็นมาอย่างไร
 - ครูบาอาจารย์ท่านวางข้อวัตรปฏิบัติไว้อย่างไร
 - ท่านมาเริ่มสร้างวัดที่แรก ท่านทำอย่างไรมันจึงเป็นวัดเป็นวาขึ้นมาได้
 - มีคนมาเข้าวัดเข้าวาจนล้นเหลือนี้ ท่านทำอย่างไร
 - ทำอย่างไรเราจึงจะรักษามรดกของครูบาอาจารย์ไว้ได้
- ให้มันคงเส้นคงวา ไม่ให้สูญไป

ปัญหาเหล่านี้มันเป็นเรื่องที่เราจะต้องคิดทั้งนั้น... อะไรที่มันบกพร่อง อะไรที่มันหย่อน พยายามช่วยกันปรับปรุงให้มันดีขึ้น

วัดเรา (วัดป่าสาละวัน) มันมีชื่อเสียงเพราะกรรมฐาน ทำอย่างไรกรรมฐานมันจึงจะฟื้นฟูขึ้นมาเหมือนอย่างสมัยที่ครูบาอาจารย์อยู่

มาเดี๋ยวนี้ มันเข้าทำนองที่ว่า เวลาที่ครูบาอาจารย์เปลื้องปล้ำลง ป่วยลง ป่วยกันหมดวัด ถ้าระดับพระเถระของเรานี้ ทำวัตรเช้า ทำวัตรเย็น พร้อมหน้าพร้อมตากัน คนที่มารุ่นหลังนี้ไม่ ต้องไปสอนมันหรอก

หลวงพ่อบุญเป็นลูกศิษย์หลวงปู่เสาร์ ท่านไม่เห็นได้เทศน์อะไร มีแต่ท่านทำให้เป็นตัวอย่าง

คณะสงฆ์ควรตั้งทุนบำรุงพระศาสนา

คนทั้งหลายมาสอนกันว่า โลกก็อันหนึ่ง ธรรมก็อันหนึ่ง มันเข้ากันไม่ได้ เพราะฉะนั้น ศาสนาพุทธเราจึงเจริญล้ำหลังเขา ศาสนาคริสต์ไปที่ไหน เขามีโรงเรียน มีโบสถ์ มีโรงพยาบาล นี่! เขาพร้อม ของเรานี้มีแต่สอนให้ชาวบ้านเขาเสียสละเพื่อบำเพ็ญทาน แต่ตัวเองรู้จักแต่กินกับเอา ในฐานะที่หลวงพ่อบ้างเป็นพระ หลวงพ่อบ้างจะพูดไม่เกรงใจใครอย่างนี้แหละ

ศาสนาพุทธเข้ามาสู่เมืองไทย ๒,๒๔๑ ปี หลังจากพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว ๓๐๐ ปี ศาสนาพุทธเข้ามาเมืองไทย มานึกถึงสิ่งที่จะเป็นทุนรอนบำรุงพระพุทธศาสนาอันเป็นสมบัติกลาง นี่ไม่มีแม้แต่สตางค์เดียว จะทำอะไรนิดๆ หน่อยๆ มีแต่แบมือขอชาวบ้าน แล้วเวลานี้ชาวบ้านยิ่งยากยิ่งจน พระก็คิดสร้างวัด ขึ้นมาอยู่ไม่หยุดหย่อน ไม่รู้จะสร้างไปทำไมหนักหนา

ศาสนาพุทธเข้ามาสู่เมืองไทย ๒,๒๔๑ ปี คณะสงฆ์ควรจะมีทุนบำรุงพระศาสนา ๒,๒๔๑ ล้าน อันนี้เราไม่มีสักกะดั่งค์ ศาสนาคริสต์เขาทำงานของเขาใหญ่โตกว้างขวาง รัฐบาลไม่ให้งบเขาแม้แต่เก็ดเดียว มันเป็นทุนที่เขาเก็บสะสมไว้สำหรับศาสนาเขาโดยตรง มีทุนนิธิใหญ่โตมโหฬาร สมบัติของศาสนาคริสต์รวมสมบัติประเทศไทย ขายแผ่นดินประเทศไทย แล้วเอาเงินไปนับแข่งกับพวกศาสนาคริสต์ ยังสู้เขาไม่ได้

ถ้าพระคุณเจ้าที่เป็นต้นวงศ์มาแต่เบื้องต้นนี้คิดสะสมทุนรอนเอาไว้ เข้าใจว่าเวลานี้รัฐบาลเป็นหนี้อเมริกาตั้งหลายแสนล้าน

เอาเงินของศาสนานี้ไปใช้หนี้ก็ยังได้ ถ้าพูดถึงว่าความศรัทธาของ
ประชาชนเกี่ยวกับคณะสงฆ์และศาสนานี้ ไม่มีศาสนาใดจะเทียบ
เท่าศาสนาพุทธ แต่เสียอย่างเดียวว่า ผู้นำศาสนาพุทธใจแคบ เห็น
แก่ตัว ไม่คิดเพื่อส่วนรวม อันนี้ข้อบกพร่อง... ข้อหย่อนของคน
ศาสนาพุทธ อยู่ที่จุดนี้

สร้างทำไมเจดีย์ใหญ่

บางท่านที่มีบุญบารมีสูงส่งก็ไปคิดสร้างเจดีย์ใหญ่ๆ วิหารใหญ่ๆ เจดีย์ที่มีความสำคัญของเราในเมืองไทยนี้มันมีครบทุกภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือคืออีสานก็มีพระธาตุพนม ภาคใต้ก็มีพระธาตุนครศรีธรรมราช ภาคกลางก็มีพระปฐมเจดีย์ ภาคเหนือก็มีพระธาตุดอยสุเทพ มันก็มีอยู่ ภาคตะวันตกก็มีเจดีย์องค์รั้งเจดีย์ ๓ องค์ซึ่งเป็นอนุสรณ์ของกองทัพไทยที่ไปรบกับพม่า เราก็มีสมบุญอยู่แล้ว ก็ไม่น่าจะมาคิดสร้างอะไรข่มรั้งมีของวัตถุโบราณที่เรามีอยู่ ควรส่งเสริมสิ่งที่มีอยู่แล้วให้มันคงและเจริญยิ่งขึ้น

อย่างไรในปัจจุบันนี้ การสร้างวัดเพิ่มเติมก็หมดความจำเป็น ความจำเป็นมันอยู่ตรงที่ว่าเราจะต้องบูรณะซ่อมแซมวัดที่มีอยู่แล้ว ให้คงอยู่หรือให้เจริญยิ่งขึ้น มันอยู่กันที่ตรงนี้ ปรับปรุงการศึกษา ให้ดีขึ้น เด็กบ้านนอก ชาวชนบทนี้ มันล้มตาอ้าปากขึ้นมาได้ เพราะอาศัยบารมีของผ้าเหลือง อย่างหลวงพ่อนี้เป็นเด็กชนบท ก็อาศัยบารมีผ้าเหลือง จึงได้มีความเจริญรุ่งเรืองมาถึงปัจจุบันนี้

อันนี้...ข้อนี้ คณะสงฆ์น่าจะคิด

พระอรหันต์ดื่มเหล้าแล้วไม่เมา

มีคนเดียวเล่าให้ฟัง ในเมืองโคราชนี้ หลวงตาองค์หนึ่งกินเหล้าเข้าไปเป็นเท่ๆ ลูกศิษย์เห็นอาจารย์กินเหล้า พวกกันไปกินบ้าง เอาไก่มาต้มกิน พอกินแล้วเมา ตีกันหัวร้างข้างแตก พอไปหาอาจารย์

“ทำไมถึงตีกัน”

“เมาเหล้า”

“รู้ว่ามันเป็นเหล้า ทำไมไปกินมันล่ะ”

“อาจารย์พากิน”

“ข้าไม่ได้กินเหล้านี้หนา”

อันนี้มีอยู่ในคัมภีร์ น้ำตาลกรวดผสมกับนมสดกรอกลงไป ในปากนกกระเรียน น้ำเท่านั้นไหลเข้าไป นมสดกับน้ำตาลกรวดหาได้ไหลเข้าไปไม่ คือนกกระเรียนมันกินอะไรมันไม่รู้รส

สุรารอกเข้าไปในปากพระอรหันต์ น้ำเปล่าๆ เท่านั้นไหลเข้าไป สุราหาได้ไหลเข้าไปไม่ อันนี้มีอยู่ในคัมภีร์

คำสอนของพระพุทธเจ้า คือเรื่องส่วนตัวของพระองค์

พระพุทธเจ้าสอนเราที่นี่ คำสอนทุกคำพูดมันเป็นเรื่องส่วนตัวของพระองค์ ไม่ใช่เรื่องอื่น พระองค์ตรัสรู้ธรรมะ นี้ก็คือรู้ของจริง รู้ว่าสิ่งนี้เป็นบาป สิ่งนี้เป็นบุญ ปฏิบัติสิ่งนี้จิตบริสุทธิ์สะอาด บรรลุพระนิพพาน ท่านรู้อย่างนี้

เพราะฉะนั้น คำสอนอันใดที่พระองค์นำมาสอนเรา คือเรื่องส่วนตัวของพระองค์โดยแท้ เช่น พระองค์สอนว่า สิ่งนี้มันเป็นบาปนะ อย่าทำ หมายความว่าพระองค์เคยทำบาปอย่างนี้ตกนรกมาแล้วตั้งแต่ชาติก่อนโน้น

พระองค์บรรลุวิชา ๓ ซึ่งเรียกว่า ไตรวิชา

ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ การระลึกชาติหนหลังได้ นั่นแหละเป็นวิชาที่พระองค์ได้บรรลุในเบื้องต้น

จตุปปาตญาณ การรู้การจุดและเกิดของสัตว์ทั้งหลาย รู้การตายและการเกิดของสัตว์ทั้งหลายเป็นไปตามกฎของกรรม นี้เป็นวิชาที่ ๒

วิชาที่ ๓ รู้าสวกิเลสอันเป็นเหตุให้สัตว์ต้องทำกรรม คือ อวิชชา ความรู้ไม่จริง ในเมื่อรู้ไม่จริง รู้ผิดรู้ถูก ก็ทำผิดทำถูก ในเมื่อทำผิดทำถูกแล้วมันก็ต้องมีผลตอบแทน ทำดีก็ไปดี ทำชั่วก็ไปชั่ว

เพราะฉะนั้น โดยอาศัยเหตุที่พระองค์ได้ทรงรู้แจ้งเห็นจริงทุกสิ่งทุกอย่าง ด้วยความสงสารบรรดาสัตว์ทั้งหลาย ท่านก็มาสอน

และตั้งกฎเกณฑ์ให้เราปฏิบัติตาม

ถ้าใครไม่ยกตกนรก ให้รักษาศีล ๕ เหมือนกับท่าน
บอกอย่างนี้ ศีล ๕ ข้อนั้นแหละเป็นการละเว้นจากความบาป
และความชั่วทั้งหลาย ถ้าหากว่าละเมิดศีล ๕ ข้อใดข้อหนึ่ง ตก
นรกทันที ถ้าปฏิบัติถูกต้องก็พ้นจากนรก

สมาธิภาวนา สร้างจิตให้มีพลังงาน ให้มีความเข้มแข็ง
เด็ดเดี่ยว จริ่งใจ อดทน เพื่อไม่ให้ตัวเองต้องเผลอไปละเมิดโทษ
ตามกฎของศีล ๕

พุทธแท้ พุทธเทียม

ชาวพุทธเรานับถือศาสนาพุทธแต่ไม่มีจุดยืน เพราะคน
นับถือศาสนาพุทธนี้มีอยู่ ๓ ประเภท

ประเภทหนึ่ง นับถือศาสนาเพื่อเรียนธรรมปฏิบัติ เพื่อ
สร้างคุณงามความดี ปฏิบัติมุ่งตรงต่อพระนิพพาน

อีกพวกหนึ่ง นับถือศาสนาตามจารีตประเพณีของบรรพบุรุษ

อีกประเภทหนึ่ง นับถือศาสนาพุทธเพื่ออาชีพ สร้างวัตถุ
มงคลขึ้นมา มาปลุกเสกแจกจ่ายขายเอาเงินเอาทอง

อันนี้แหละคือสิ่งที่ทำให้คนเรามีจิตใจเขวจากหลักธรรมะ
ความเป็นจริง

หลวงพ่อบ้านบวชมา ท่านก็เรียนตำราหมอดูทำนายทายทัก
ต้องไปแก้กรรมแก้เวรอย่างนั้นอย่างนี้ ซึ่งมันไม่ใช่หลักศาสนา
พุทธ

หลักศาสนาพุทธนี้ เชื่อกกรรมและกฎของกรรมอย่างเดียว
ชีวิตของเราจะเป็นไปด้วยดี จะเสื่อมหรือจะเจริญ อาศัยกฎของ
กรรม กรรมในอดีต กรรมในปัจจุบัน

กรรมในปัจจุบัน หมายถึงทำดี ในเมื่อทำดีแล้ว กรรมดี
ที่มีอยู่ในชาติก่อนภพก่อน มันก็มาสนับสนุนให้เจริญรุ่งเรืองขึ้น
ไม่ใช่เพราะโชคอะไรต่างๆ ตามหมอดูเขาว่า

ชาวพุทธแก้ต้องไม่งมงาย

...อย่างเรานับถือพระภูมิ เราอยากมีพระภูมิ เราก็ก็นำไปสร้างศาลให้พระภูมิอยู่ พอถึงเวลาก็ก็นำอาหารไปเซ่นไปไหว้พระภูมิ ลองคิดดูซิว่า พระภูมินี้ บ้านท่านก็สร้างอยู่เองไม่ได้ อาหารก็อาศัยเรากิน คนที่กินน้ำได้ซื้อศอกเราอยู่ จะมาช่วยอะไรเราได้ แม้แต่บ้านก็สร้างอยู่เองไม่ได้ อาหารก็หากินเองไม่ได้ แล้วจะมาช่วยเราให้สำเร็จสิ่งที่เราปรารถนาได้อย่างไร นี่! แค่นี้ก็น่าจะคิด

เช่นอย่างสมมติว่า นายร้อยอยากเป็นนายพัน นายพันอยากเป็นนายพล เอ้า! ไปหาพระ หมอบกราบ

“โอ๊ย! กรุณาเป่าให้ได้เลื่อนขั้นเลื่อนยศหน่อยเถอะ”

เอ้า! พระก็เป่าพรวดลงไป อยู่มาประเดี๋ยวเดียวก็ว่าได้เลื่อนขั้นเลื่อนยศขึ้นมา โอ้! พระองค์นี้ช่วยเรา

แต่แท้ที่จริงเขาจะได้ของเขาอยู่แล้ว ถ้าหากว่าพระหมอมนต์ หมอวิชา เก่งจริง ลองไปเอาพลทหาร พลปลายแถว มาปลุกเสกให้เป็นนายพลให้ดูซิ ถ้าท่านผู้ใดทำได้แสดงว่าเก่ง

ถ้าใครมีของดี ของขลัง ของร่ำของรวย ไปเอาคนยากจนที่สุด คนขอทานกลางตลาด มาปลุกเสกให้เป็นเศรษฐี ลองดูซิ

นี่! แค่นี้เราก็ก็นมองเห็นได้ชัดเจนอยู่แล้ว เราไม่น่าจะไปเชื่องมงาย

ชาวพุทธขาดจุดยืน

การสวดมนต์หรือมนต์ที่เราจะต้องสวดนี้ ที่มันเป็นจุดยืน คือ พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ เมตตาพรหมวิหาร ตบท้ายด้วยการอุทิศส่วนกุศล มันอยู่กันที่ตรงนี้

ชาวพุทธเราเวลานี้ไม่มีจุดยืน ใครเอาอะไรมาให้ก็สวดกันหมด เดียวนี้ยิ่งมาก พิมพ์ออกมาแจกกันเป็นเล่มๆ บางทีฟังดูกันแล้ว ภาษามครบ้าง ภาษาบาลีบ้าง สลับกันไป มันก็เลยไม่ทราบว่าจะเอาอะไรเป็นจุดยืน ผู้ที่ยังไม่เข้าใจ ยังไม่รู้ซึ่งถึงแก่นแห่งธรรมะ มันก็ไม่ทราบว่าจะจับเอาอะไรเป็นหลัก

อย่างที่เราสั่งสร้างวัดอุโมงค์ เครื่องรางของขลัง มาแจกมาจ่ายกันอยู่นี้ ก็เลยไปเข้าใจว่า คุณพระพุทธรูปเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ไปอยู่กับพระพุทธรูป อยู่กับเครื่องรางของขลัง แต่แท้ที่จริง คุณพระพุทธรูปเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ มันอยู่ในจิตใจของเรา

จิตใจของเรามีสติสัมปชัญญะ รู้ ตื่น เบิกบาน นั้นแหละ คือคุณของพระพุทธรูปเจ้าเกิดขึ้นในจิตของเรา การทรงไว้ซึ่งความรู้สึกเช่นนั้นก็คือ มีพระธรรมในใจ ผู้มีพระพุทธรูป พระธรรมในใจจะต้องมีเจตนาตั้งมั่นว่า เราจะละชั่ว ประพฤติดี ทำจิตให้บริสุทธิ์สะอาด ก็เป็นคุณของพระสงฆ์ มันก็อยู่กันที่ตรงนี้

แล้วเราจะไปไหว้วอนให้เทพเจ้า หรือพระเจ้า หรืออะไรต่ออะไรมาช่วยเหลือเรา มันเป็นไปได้ ชีวิตทุกดวงมันขึ้นอยู่กับกฎของกรรม

วิธีการบังความจริง ไสยศาสตร์บังพุทธศาสน์

เวลานี้เราสอนสมาธิกัน เราไปยึดวิธีการมากเกินไป วิธีการที่เรายึดเอาไว้มันแหละ มันปิดบังความจริง เพราะฉะนั้น เราจึงมาเถียงกัน ยุบหนอ-พองหนอ สัมมาอรหัง พุทโธ

พวกคุณๆทั้งหลายนี้ เรียนจบปริญญามาแล้วนี่ ผ่านการปฏิบัติสมาธิมาแล้วทั้งนั้น เวลาเรียนสูงๆ นี้ ต้องมีวิจัยงาน วิจัยวิชาความรู้ ในขณะที่เราใช้ความคิดของเราอยู่นั้นแหละ คิดวกไปเวียนมา วกลงไปเวียนมา พอเปลอๆ จิตมันว่างลง ข้อมูลที่เราต้องการรู้มันไหลขึ้นมา นั่นคือสมาธิปัญญา

แต่พระผู้สอนกรรมฐานท่านไม่ยอมรับแบบนี้ สมาธิต้องได้ญาณขั้นนั้น ฌานขั้นนี้ ว่ากันไป แต่ความจริงนี้ มันไม่ใช่อย่างนั้น

สมาธิคือการฝึกจิตให้มีสติรู้สึกสำนึกผิดชอบชั่วดีอยู่ตลอดเวลา

การปฏิบัติสมาธิเพื่อปลุกจิตใต้สำนึกให้มันตื่นขึ้นมา เมื่อเรามีความรู้สึกว่าจิตของเรามีสติรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา นั่นแหละ จิตใต้สำนึกมันตื่นขึ้นมาแล้ว เราจะโน้มเอียงไปใช้ประโยชน์อะไรก็ได้

เดี๋ยวนี้วิธีการมันมากเกินไป นอกจากวิธีการแล้ว ยังเอาอันอื่นเข้ามาแทรกๆ

ถ้าใครเรียนศาสนาพุทธให้มันถึงแก่นกันจริงๆ เราจะรู้ว่าในเมืองไทย ศาสนาพุทธยังเหลืออยู่ที่เปอร์เซ็นต์ อันอื่นมันมาปิดบังหมด มากลบเกลื่อนหมด ศาสนาพุทธมีอยู่ในเมืองไทยนี้ก็มีที่เปอร์เซ็นต์ เดียวนี้มันเป็นศาสนาไสยศาสตร์ไปหมด

หลวงพ่อสอนสมาธิเพื่ออะไร

สมาธิ ที่แน่นอนที่สุดก็คือ ฝึกจิตของเราให้มีอำนาจ เป็นอิสระแก่ตัวเอง ไม่ต้องพึ่งพาอาศัยอะไร

เพราะฉะนั้น หลวงพ่อสอนคนให้ปฏิบัติสมาธิเพื่อประสงค์อะไร

หลวงพ่อก็คะบอกได้ว่า คนเราเกิดมานี้ มีฤทธิ์ มีอิทธิพล มีอำนาจอยู่ในตัวกันทั้งนั้น แต่มันจมอยู่ในจิตใต้สำนึก ในเมื่อเรามาปฏิบัติสมาธิ เป็นการปลุกจิตใต้สำนึกให้มันตื่นขึ้นมา เพื่อจิตของเราจะได้มีพลังงาน เราจะได้ไปทำประโยชน์แก่การทำงานในชีวิตประจำวันได้ทุกกรณี

จิตใต้สำนึกมันตื่นขึ้นมา มันเป็นอย่างไรวะ

เราจะรู้สึกว่จิตของเราเนี่ยมันมีสติรู้เตรียมพร้อมอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าเราจะกระตักไปทางไหน สติมันจะตามบ๊ีบๆ อันนี้จิตใต้สำนึกมันตื่นขึ้นมาแล้ว พอเราทำอะไรลงไป ถ้าสิ่งใดที่มันผิดศีลผิดธรรม ผิดกฎหมาย สติมันจะเตือนพ้บ สิ่งนี้ไม่ควรแก่เรา เราไม่ควรทำ

อันนี้คือประโยชน์ที่เราจะพึงได้ในปัจจุบัน

ทีนี้ในเมื่อจิตของเรามีสติสัมปชัญญะ เราไม่ประมาท ไม่เผลอไปทำบาปทำกรรม บาปของเก่ามันมีอยู่เท่าไรก็ช่างมัน ของใหม่เราไม่ได้ทำเพิ่มขึ้น ในที่สุดจิตของเราก็ปราโมทย์บันเทิงในการทำความดี

ทำความเข้าใจเรื่องสมาธิ

หลวงปู่มหาบัวเทศน์ตอนหลัง ชัดเจน ท่านว่า เมื่อก่อนนี้ เรามัวไปดีใจเสียใจกับความเสื่อมความเจริญของสมาธิ มันก็ได้ อยู่เพียงแค่นั้น มาภายหลังตัดสินใจ เอ้า! มันจะเสื่อมจะเจริญก็เป็นแค่เพียงแต่อารมณ์จิตเท่านั้น เราจะเอาสติตัวเดียว แล้วในที่สุดมันก็ดำเนินไปด้วยดี

มัวแต่ไปนับชั้นนับตอน (ของสมาธิ) เวลามันเป็นไปจริงๆ มันไม่มีชั้นมีตอน ชั้นตอนที่เราว่าเอาทีหลัง เราจำแบบมาแล้ว อ่านหนังสือแล้วก็ อ้อ! ไฉนเป็นอย่างนั้นๆ เราว่าเอาทีหลัง เวลาจิตมันดำเนินไปตามครรลองของมันนี้ มันไม่มีชั้นมีตอน

เอาเรื่องเด็กน้อยคริสต์กับเด็กน้อยพุทธภาวนาไปเล่าให้พระใหม่ฟัง ชาวคริสต์ภาวนา เยชู ชาวพุทธภาวนา พุทโร เมื่อจิตสงบเป็นสมาธิมีแนวโน้มเป็นอย่างเดียวกัน คือ จิตนิ่ง รู้ ตื่น สว่าง เบิกบาน มีปีติ มีสุข เหมือนกัน อันนั้นคือสังขารธรรม

สมาธิเป็นสังขารธรรม มีหนึ่งเดียว ถ้าใครทำสมาธิถึงขั้นแล้ว จะมีแนวโน้มเป็นอย่างเดียวกันหมด มันจะแตกต่างเฉพาะแต่ว่า พอจิตสงบเป็นสมาธิหน่อย พอเกิดนิมิต เริ่มน้อมเอานิมิตเข้ามาในตัว เสร็จแล้วสภาพจิตที่ปลอดโปร่ง สว่างไสว มันก็มีตมิต หัวใจ เหมือนถูกบีบ หลังจากนั้นจิตก็ไม่เป็นตัวของตัวเอง นี่คือการแตกต่างของสมาธิ ไปเอาอำนาจสิ่งอื่นมาช่วย มันอาจจะเป็นไปได้ดี อาจจะรู้อาจจะเห็นอะไรได้ดีๆ แต่มันไม่ใช่ความรู้ความเห็นที่จิตเป็นไปโดยอิสระภาพ มันมีอำนาจดลบันดาลมาให้เป็นไป เช่นอย่างพวกฤๅษี เขาภาวนาแล้วเขาเอาพระพรหมเป็นหลัก พอภาวนาจิตได้สมาธิ พระพรหมก็ประทานพรให้ ให้เป็นผู้มีฤทธิ์มีเดช

สมาธิไม่ใช่เรื่องไกลตัว

สมาธิคือความมีสติรู้ตัวตลอดเวลา ไม่ว่าเราจะขยับไปทางไหน เอาสติเป็นจุดยืน

เราตั้งใจฝึก ที่แรกมันอาจจะฝืนธรรมชาติของความเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้หน่อย แต่เราพยายามฝึกไปๆ ทุกสิ่งทุกอย่างมันก็เป็นไปเอง เราจะตั้งใจก็ตาม ไม่ได้ตั้งใจก็ตาม มันก็มีพร้อมสติคือความรู้เตรียมพร้อมอยู่ตลอดเวลา พร้อมทั้งจะเผชิญหน้ากับเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมต่างๆ บางทีนอนหลับไปแล้ว มันก็ยังรู้สึกตัวอยู่ แต่มันรู้สึกเฉพาะภายในจิต เรื่องข้างนอกนี้มันไม่รับรู้

คนทำสมาธิเก่ง สมาธิมั่นคง สติเข้มแข็ง จะนอนไม่หลับตลอดชีวิต เพราะพอหลับลงไปแล้ว จิตเข้าสมาธิ มันก็รู้เฉพาะภายในจิต บางทีอารมณ์อันใดค้างอยู่ เราแก้ปัญหามาไม่ตก มันจะวิ่งเข้าไปเป็นอารมณ์ จิตจะทำหน้าที่แก้ไขปัญหานั้นๆ ซึ่งจะมีลักษณะเสมือนหนึ่งว่านอนหลับแล้วฝันไป แต่ว่าแก้ปัญหามาได้

อันนี้เป็นเรื่องของสมาธิทั้งนั้น

ถ้าเราเป็นคนช่างสังเกต เราจะรู้สึกว่าเรามีสมาธิอยู่ตลอดเวลา คนที่เคยผ่านการปฏิบัติสมาธิมาแล้วนี่ คือคนที่เรียนจบปริญญามาแล้ว แต่เมื่อมาเจอพระเจ้า พระถามว่า “นั่งสมาธิเป็นไหม” เราไม่ได้นั่งสมาธิแบบที่พระท่านเทศน์สอนเรา เราก็กฎีเสาะว่าไม่เคยนั่งสมาธิ แต่แท้ที่จริง พวกเราทำสมาธิมาแล้ว พระผู้ที่ท่านสอนสมาธิ ท่านก็ไม่ยอมรับว่าเราปฏิบัติสมาธิ เพราะสมาธิของท่านมีแต่ พุทฺโธ สัมมาอรหัง ยุกหนอ-พองหนอ

เท่านั้น แต่ใครจะไปเอาอารมณ์อย่างอื่นนี้ ท่านไม่รับผิดชอบ

คนเรานี้มีเรื่องชีวิตประจำวัน มีการทำ การพูด การคิด
ทำ พูด คิด ถ้าเราฝึกสติให้รู้ตามสิ่งที่เราทำ เราพูด เราคิด
อยู่ตลอดเวลา เราได้ปฏิบัติสมาธิอยู่ตลอดเวลา แม้ในคัมภีร์
พระไตรปิฎกก็มีหลักฐานอ้างอิง

คนทอหูกหนึ่งทอหูกอยู่ทั้งวัน กำหนดสติตามรู้ๆๆ ไป พอ
ทอหูกเสร็จ สอดกระสวยอันสุดท้าย การทอหูกจบลง เขาก็ได้
ความคิดขึ้นมาว่า การทอหูกยังมีจุดจบได้ ชีวิตของเราก็มีวันที่จะ
ต้องสิ้นสุดเหมือนกัน มันเริ่มต้น แล้วก็ทรงอยู่ ในที่สุดก็แตก ได้
ปัญญาเพียงแค่นี้ ได้สำเร็จอรหันต์

แล้วเรื่องอื่นๆ ก็ยังมีอีก ช่างปั้นหม้อเอาดินเหนียวมา
หลอมให้มันเข้ากันดีแล้วมาปั้นหม้อ ตกแต่งเสร็จแล้วก็มาเสียดู
ตรวจสอบว่ามันบกพร่องตรงไหน แล้วก็ได้ความคิดขึ้นมาว่า ดิน
เหนียวๆ เราเอามาตกแต่ง เป็นรูปเป็นทรงขึ้นมา เป็นภาชนะ มัน
ก็ยังมีลักษณะสวยงาม เป็นที่ถูกใจเราได้ กาย วาจา และใจเรา
เราจะแต่งให้มันดีไม่ได้หรือ คิดเพียงแค่นั้น ใจวูบไป ได้สำเร็จเป็น
อรหันต์

เพราะฉะนั้น เมื่อกล่าวโดยสรุป ถ้าใครจะถามว่า อยาก
ปฏิบัติสมาธิอย่างไร

คำตอบก็คือว่า ปฏิบัติสมาธิ คือ ทำจิตให้มีอารมณ์สิ่งรู้
สติมีสิ่งระลึก จะเป็นอะไรก็ได้ ยืน เดิน นั่ง นอน รับประทานอาหาร ดื่มน้ำ
ทำ พูด คิด เป็นอารมณ์จิต เราฝึกสติตามรู้กับสิ่งเหล่านี้ ในที่สุด
เราก็ต้องได้สมาธิ ได้สติ ได้ปัญญา

สมาธิไม่สังกัดศาสนา

หลวงพ่อกะต๋อทดสอบมาทุกอย่าง ทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่อง
เกี่ยวข้องกับคนอื่น

ที่วัดวะภูแก้วบนภูเขาเป็นสถานที่อบรมสมาธิเด็ก ปีหนึ่ง
เราฝึกอบรมนักเรียนไม่น้อยกว่าจำนวนหมื่นคนตลอดปี เดือน
หนึ่งจะมีเด็กขึ้นไปฝึกอบรมสมาธิเดือนละ ๓-๔ ครั้ง แต่ละครั้งก็
๓๐๐ คนขึ้นไป บางครั้งก็มีเด็กต่างศาสนาไปร่วมด้วย

เด็กศาสนาคริสต์เขาถูกสอนไม่ให้กราบให้ไหว้ ให้ไหว้แต่
พระเจ้าของเขาองค์เดียว ที่นี้ พอเด็กมันไปแล้ว พอมันเข้าไปใน
ศาลาของเรา มันเห็นพระพุทธรูปมันก็ไม่ไหว้ มันก็นั่งอยู่เฉยๆ
อาจารย์ผู้นำเขาบอกว่า พระของใครอยู่ในหัวใจของแต่ละบุคคล
ถ้าใครมีพระอยู่ในใจ กราบลงตรงไหนถูกพระของตัวเองที่นั่น
เด็กก็กราบหมดทุกคน

เวลานั่งสมาธิ ชาวพุทธภาวนา “พุทโธ” ชาวคริสต์ภาวนา
“เยซู” พอเขาสั่งหยุดพัก เด็กชาวคริสต์มาถามชาวพุทธว่า

“เธอภาวนา ‘พุทโธ’ แล้ว จิตของเธอเป็นอย่างไร”

ชาวพุทธที่เขาได้สมาธิ เขาก็บอกว่า

“ภาวนาพุทโธไป มันมีอาการเบลอๆ เคลิ้มๆ นิดหน่อย
แต่แล้วจิตมันวูบลงไปนิ่ง แล้วมันสว่างขึ้นมา มีปีติ มีความสุข...
ของเธอละ เป็นอย่างไร”

“ของฉันก็เป็นเหมือนกัน เราคนละศาสนา พระเจ้าคนละ
องค์ เมื่อมาปฏิบัติสมาธิ ทำไมมันเป็นเหมือนกัน”

เด็กมันก็คุยกัน แล้วก็ไปถามอาจารย์

อาจารย์เขาก็ตอบว่า สมาธิมีหนึ่งเดียว เป็นสัจธรรม มีหนึ่งเดียว ใครภาวนาคำไหน อย่างไร ศาสดาใด เมื่อทำสมาธิได้ มันมีแนวโน้มเป็นอย่างเดียวกันหมด แต่อุบายวิธีอาจจะแตกต่างกัน แต่เมื่อจิตเป็นสมาธิ มีอย่างเดียว เป็นอย่างเดียวกันนั้น ไม่มีแตกต่าง ที่นี้เด็กมันก็เข้าใจ

บางคนมันก็สงสัย เมื่อจิตสงบ หนึ่ง รู้ ตื่น เบิกบาน เราจะไปไม่เปลวเปลี่ยนศาสนาอย่างไม่รู้ตัวหรือ

สมาธิไม่ได้สังกัดในลัทธิและศาสนาใด พุทธ คริสต์ อิสลาม ปฏิบัติได้ทั้งนั้น ความแตกต่างของศาสนาอยู่ที่บทบัญญัติของพระเจ้าแต่ละองค์

ศาสนาพุทธ มีศีล ๕ ข้อเป็นบทบัญญัติให้ปฏิบัติทั่วไป

ศาสนาคริสต์ มีบัญญัติ ๑๐ ประการ

ศาสนาอิสลาม บัญญัติของเขาจะมีเท่าไรไม่ทราบ แต่เขาก็ต้องมีกฎเกณฑ์ของเขา ศาสนาอิสลามนี้ หัวใจของศาสนาเขาให้จงรักภักดีต่อพระเจ้าของเขา เขาสอนให้เอาพระเป็นเจ้าเป็นศูนย์รวมจิต ให้เชื่อพระเป็นเจ้าองค์เดียว เขาปลุกฝังความเชื่อมันลงไปอย่างนี้

สมาธิเป็นกิริยาของจิต

สมาธิเป็นกิริยาของจิต เมื่อเรามีสติกำหนดรู้จิตอยู่ในปัจจุบัน เป็นการปฏิบัติสมาธิทั้งนั้น

พอเราเริ่มจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย เราทำด้วยความมีสติ ก็เป็นการปฏิบัติสมาธิ พอเสร็จแล้ว เราจะปักกลดตรงไหน เราก็มีสติกำหนดว่าเราจะปักกลดตรงนี้ เวลาไหว้พระ อระหัง สัมมาสัมพุทธโธ ะคะวา เราก็ตั้งใจทำด้วยความมีสติ สวดมนต์อื่นๆ เราก็มีสติสวดอยู่ตลอดเวลา นั่นก็คือปฏิบัติสมาธิ

คนทั้งหลายไปเข้าใจว่า สวดมนต์ก็อันหนึ่ง ปฏิบัติสมาธิก็อันหนึ่ง บางทีสวดมนต์รีบสวดเออๆ จะรีบสวดให้มันจบ จะได้รับไปนั่งสมาธิ แบบนี้ก็มิ

แม้แต่ยืน เดิน นั่ง นอน กิน ดื่ม ทำ พูด คิด เรามีสติรู้ตัวตลอดเวลา อันนี้คือแผนการปฏิบัติสมาธิที่ถูกต้องที่สุด

ลำพังแต่การฝึกสติให้รู้อยู่กับการยืน เดิน นั่ง นอน กิน ดื่ม ทำ พูด คิด มันจะเป็นการปฏิบัติสมาธิได้อย่างไร

มันไปได้ตรงนี้ ตรงที่เรานอนลงไป จิตมันคิดอะไรก็ปล่อยให้มันคิดไป เราเอาสติตามรู้ๆ ไปจนกว่าจะนอนหลับ เราปฏิบัติต่อเนื่องไปทุกวันๆๆ ประเดี๋ยวมันก็ได้สมาธิในเวลานอน

คนบางคนนั่งสมาธิไป ๗-๘ ชั่วโมง จิตไม่สงบสักนิดหนึ่ง แต่เมื่อเวลานอน จิตสงบ สว่างขึ้นมาได้

พระอานนท์เดินจงกรมจนเท้าแตก นั่งสมาธิจนเหน็ดเหนื่อย พอนึกว่าเหน็ดเหนื่อยแล้วจะพักผ่อน พอเอนกายลงระหว่างครึ่ง

นอนครึ่งนั่ง จิตมันแวบไปนิดหนึ่ง ได้สำเร็จอรหันต์

สมาธิที่มันอยู่ลึกๆ ที่เรียกว่าอยู่ในญาณในฌานอะไรสูงๆ นั้นนะ ตอนนั้นมันเป็นการสร้างพลัง แต่เวลามันจะสำเร็จนี้ มันอยู่ตื้นๆ พอมันแวบไปนิดหนึ่ง จิตมันก็ตัดกิเลสขาด ได้สำเร็จอรหันต์

เพราะฉะนั้น คนที่ปฏิบัติสมาธิ บางคนพูดอะไรไม่ค่อยเป็น แต่ในจิตในใจเขาเป็น เขาเป็นสมาธิ เขามีปัญญารู้ธรรมเห็นธรรม แต่เขาพูดไม่เป็น เพราะว่าธรรมะของจริงนี้อยู่เหนือสมมติบัญญัติ ก็เหมือนอย่างแม่อาของหลวงพ่ “อ๊วย! ทำไมใจคนมันจึงลุกเป็นไฟได้” ทีนี้ถ้าคนเรียนหนังสือมา เขาก็บอกว่า “นี่มันเป็นสมาธิขั้นนั้น ตอนนั้น” เขาจะว่าอย่างนี้ แต่ไม่รู้แต่ว่าทำไมใจคนมันจึงลุกเป็นไฟขึ้นมาได้ เพราะแกไม่ได้เรียนภาษาสมมติบัญญัติมา

ภาวนาให้ได้ผลดีต้องใจมาก

การภาวนานี้ ถ้าจะให้ได้ดี ต้องใจมากๆ หน่อย ถ้าขึ้น
ฉลาดแล้วเป็นอุปสรรคก็อยู่นั้น

ตัวอย่าง ญาติผู้ใหญ่ของหลวงพ่อกคนหนึ่งอ่านหนังสือไม่
ออก สวดมนต์ไม่เป็น แกก็มาบ่นว่า “อ๊วย...เกิดมาชาตินี้ทำไมไม่
นักหนาอ้อ”

“มันใจอย่างไร”

“จะไม่ใจอย่างไร สวดมนต์ก็ไม่เป็น ฟังเทศน์ก็ไม่รู้เรื่อง
ท่านเทศน์ภาษาไทย เราเป็นลาว เราก็อ่านภาษาไทยไม่ออก” แกว่า

ถามแกว่า “สวด ‘พุทโธ’ คำเดียวได้ไหม”

“ได้!”

“เฮ้อ! ถ้างั้นสวด ‘พุทโธ’ คำเดียว”

แกก็สวดของแกอยู่นั้นทั้งกลางวันกลางคืน ตื่นเวลาไหน
แกก็สวด บางทีแกบอกว่านอนหลับแล้วก็ยังสวดพุทโธอยู่

อยู่มาวันหนึ่ง หลวงพ่อกำลังจะลงทำวัตรเช้าตอนตี ๔ แก
บุกขึ้นไปบนกุฏิ พอเห็นแกโผล่ขึ้นไป

“อ้าว! โยม มาทำไมล่ะ ผู้หญิงยิงเรือมาหาพระเจ้าพระสงฆ์
เวลาค่ำคืนไม่งามนะ”

“อ๊วย! มันทนไม่ไหว”

“ทำไมทนไม่ไหว”

“ทำไมหัวใจคนมันจึงลุกเป็นไฟได้”

เรารู้ทันทีว่าจิตของแกสงบเป็นสมาธิ

ถามว่า “มันลุกเป็นไฟแล้วมันร้อนหรือเปล่า”

“ไม่ร้อน มันเย็นสบาย เกิดมาไม่เคยพบกับความสุขอย่าง
นี้เลย เตี้ยวนี้มันก็ยังไม่ลุกอยู่นะ”

“เออ... ถ้ามันไม่ร้อน ก็ปล่อยให้มันลุกอยู่นั้น”

ภายหลังมา ถามที่ใดๆ

“หัวใจมันยังลุกเป็นไฟอยู่หรือเปล่า”

“เตี้ยวนี้มันยิ่งลุกแรง บางทีจนตกใจว่านั่งอยู่ในศาลานี้
ความสว่างไสวมันเต็มศาลาไปหมด”

อันนั้นจิตแก่เป็นสมาธิ แล้วถามว่า

“จิตมันลุกเป็นไฟแล้ว มันยังท่องพุทโธอยู่หรือเปล่า”

“มันไม่ท่อง มันหยุด หยุดหนึ่ง แล้วก็รู้... มีความสุขหาที่เปรียบ
ไม่ได้เลย เกิดมาไม่เคยเจอความสุขอย่างนี้สักที”

จนกระทั่งแก่ตาย เวลาจนจะตายนี้ ไปถามแก่

“เตี้ยวนี้หัวใจมันยังลุกเป็นไฟอยู่หรือเปล่า”

“เตี้ยวนี้มันยิ่งลุกแรง มันไม่ได้ไปไหน”

“แล้วพิจารณาดูอายุขัยหรือยัง มันหมดหรือยัง”

“หมดไปนานแล้ว คอยฟังคำสั่งเท่านั้น”

“อ้าว! จะให้ฉันสั่งให้ตายหรือ”

“ก็อย่างนั้นสิ ใครเป็นผู้รับผิดชอบ คนนั้นต้องสั่ง”

“ถ้าแก่แน่ใจว่าอายุขัยแก่หมดแล้ว เอ้า! ฉันสั่งนะ แต่ว่า
ไม่ใช่วันนี้ละ ให้งานเสร็จก่อน”

วันนั้นเป็นงานวันบูรพาจารย์ วันที่ ๒ (ธันวาคม) พองาน
เราเสร็จคืนวันที่ ๓ แยกตื่นเช้ามาวันที่ ๔ แยกก็ไป

กาวนาดี อ่านหนังสือออก

มีพระองค์หนึ่ง แกเกิดอยู่แถวชายแดนโน้น ต่อเขตเขมรโน้น ไม่ได้เรียนหนังสือ อ่านหนังสือไม่ออก พระท่านไปจุดธูปแถวชายแดน ก็ไปได้คนๆ นี้นมา เอามา แกอยากบวช ก็มาสอนให้แกท่องคำขานนาค ตั้ง ๓ เดือนถึงจำได้ พอบวชเสร็จแล้ว แกก็สนใจเรียนหนังสือ พระเถรอื่นๆ ที่เขาอ่านออกเขียนได้ เขาก็ไม่สอน หลวงพ่อก็ไม่มีเวลาสอน สอนบ้าง ไม่สอนบ้าง ก็เลยบอกว่า

“เอาอย่างนี้ดีกว่า วันหนึ่งๆ พอเจ้าฉันจังหันเสร็จ เก็บบริวารเสร็จเรียบร้อย ให้เดินจงกรม แล้วก็นั่งสมาธิ เมื่อยแล้วก็พักผ่อนพอสมควร ตื่นขึ้นมาก็เดินจงกรม แล้วก็นั่งสมาธิ”

แกทำอยู่ ๗ วัน ก็รู้สึกว่แกทำอย่างขยันขันแข็งเหมือนกัน วันหนึ่ง หลวงพ่อเดินผ่านหน้ากุฏิแกไป แกจับหนังสือพิมพ์อ่าน หลวงพ่อก็ทักว่า

“เฮ้อ! อ่านหนังสือพิมพ์ เอาหัวมันลงหรือเอาหัวขึ้นกันแน่!”

แกวางหนังสือพิมพ์ แล้ววิ่งมาราบหลวงพ่อ

“ผมภาวนาตามที่หลวงพ่อสอน ผมอ่านหนังสือได้”

“ไหน ไปเอามาอ่านให้ฟังหน่อยซิ”

มาอ่าน แกก็อ่านได้ แต่มันก็เป็นไปตามสำเนียงภาษาพื้นบ้านของแก แกอ่านได้เข้าใจดี

ที่นี้อยู่มาภายหลังนี้ อาจารย์ที่เอาแกมาบวชนั้นนะ ก็เป็นอาจารย์ให้หวย พอลูกศิษย์กาวนาอ่านหนังสือออก ก็บอกไปนั้งเอาหวย หลวงพ่อบอกว่า อย่าไปทำเช่นนั้น เดี่ยวมันจะเสื่อมไปๆ มาๆ บอกหวยถูก ๒-๓ งวด พอหลังจากนั้นบอกไม่ถูกสักที หนังสือก็อ่านไม่ออก

ทำอย่างไรเมื่อจิตสร้างมโนภาพขึ้นมา

เมื่อมันเกิดมโนภาพขึ้นมา กำหนดจิตรู้ เฉยอยู่ ไม่ต้องไปวิพากษ์วิจารณ์อะไรกับภาพนั้น มโนภาพคือจิตเรามันสร้างขึ้นมาจากตัวเอง รู้จิตอยู่เฉยๆ ถ้าระวังไม่ให้จิตมันหวั่นไหวได้ ดี!

ถ้าเป็นมโนภาพ ถ้ามันนิ่งอยู่จนกระทั่งเป็นนิมิตติดตา ก็ได้อุคคหนิมิต

ถ้าสมาธิมันเจริญขึ้น มันสามารถปฏิวัติมโนภาพให้เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะต่างๆ มันก็เป็นปฎิภาคนิมิต

อุคคหนิมิต สมาธิเป็นสมถกรรมฐาน

ปฎิภาคนิมิต สมาธิเป็นวิปัสสนากรรมฐาน เพราะจิตกำหนดหมายรู้ความเปลี่ยนแปลง

ในเมื่อสมาธิมันเป็นแล้วนี้ มันจะมีอะไรเกิดขึ้น ให้เฉยอยู่ลูกเดียว อย่าไปรบกวน

ถ้าหากว่ามันสงบลงไปนิดหน่อย เรามาทักมันว่า “สงบหนอ” สมาธิก็ถอน เพราะฉะนั้น พอมันสงบแล้วเราปล่อยไปเลยหน้าที่ของเราก็คือพยายามรู้ตัวอยู่เท่านั้นเอง สิ่งที่มีมันเกิดขึ้นเราไม่ตั้งใจจะรู้ มันก็รู้เอง เพราะมันเป็นงานที่จิตสร้างขึ้น จิตเขาเป็นผู้สร้างงานขึ้นมา ก็ต้องรู้ว่างานเขาคืออะไร

การรู้เห็นนี้ เป็นปัจจุัตตัง เรารู้เฉพาะตัวเราเอง ถ้าไปเปิดเผยคุยหน่อย บางทีเราอาจเผลอประมาทไปว่าเราเป็นผู้วิเศษหรือไปหลงติดมัน มันจะรู้เห็นอะไร หรือไม่รู้เห็นอะไร ก็ช่างมันให้เรา รู้จิตเราเอง อย่าไปหลงติดมัน

เวทนาในเวทนาคืออะไร

ความหมายของคำว่า “เวทนาในเวทนา” หมายถึงเห็นว่า เวทนาคือเวทนา ไม่ใช่อย่างอื่น อันนี้เรียกว่า เวทนาในเวทนา

ถ้าจะแยกออกไปก็... เวทนาไม่ใช่สัตว์ บุคคล ตัวตน เรา เขา สักแต่ว่าเป็นเวทนาเท่านั้น ตามความหมายก็ว่า เป็นสิ่งที่ไม่ควรยึดมั่นถือมั่น สุขทุกข์เป็นเรื่องของธรรมดา ตราบใดที่เรามีกายมีใจอยู่ สุขทุกข์มันย่อมบังเกิดขึ้น ถ้าเห็นว่า เวทนาคือเรา เราคือเวทนา มันก็ไม่ใช่เวทนาในเวทนา

เวทนาสักแต่ว่าเป็นเวทนา ไม่ใช่สัตว์ บุคคล ตัวตน เราเขา เรียกว่าเห็นเวทนาในเวทนา

เห็นจิตในจิต จิตก็สักแต่เป็นจิต ไม่ใช่สัตว์ บุคคล ตัวตน เราเขา

สัญญา สังขาร วิญญาณ ก็สักแต่เป็นสัญญา สังขาร วิญญาณ ไม่ใช่สัตว์ บุคคล ตัวตน เราเขา เป็นสิ่งที่ไม่ควรยึดมั่นถือมั่น ท่านหมายความว่าไปอย่างนั้น

เรียนธรรมะให้ยึดกฎธรรมชาต

ถ้าหากว่าเราศึกษาธรรมะโดยธรรมชาต เอาละ... เรา ยกพระพุทธเจ้าไว้เป็นที่บูชาของเรา แต่ว่าทางด้านจิตใจนี้ เรา เรียนให้มันรู้ธรรมชาต ธรรมชาตคือกายกับใจ สถานการณ์และ สิ่งแวดล้อมที่เราารู้ด้วย ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ อะไรมัน ผ่านเข้ามา กำหนดสติ รู้ๆๆๆ อย่างเดียว เพียงแต่รู้้อย่างเดียว เท่านั้น

ธรรมชาตของจิต ถ้ามีสิ่งรู้ สติมีสิ่งระลึก เขาจะเพิ่ม พลังงานเข้มแข็งขึ้นทุกที่ๆ ถ้าหากสมมติว่า ผู้สอนศาสนาสอน วิธีปฏิบัติธรรมนี้ ถ้าไม่ไปจำกัดจำเขี่ยยึดเฉพาะวิธีการมากเกินไป เราเริ่มสอนมาตั้งแต่เด็กที่เริ่มรู้เพียงสา สอนให้มันฝึกสติ อย่างเดียว

การเรียนธรรมะ ปฏิบัติธรรมะ ถ้ายึดหลักธรรมชาตเป็น หลักแล้วละก็ ทุกศาสนาหลงเอยอยู่ในจุดเดียวกันหมด อันนี้ไปอ้าง พระเจ้าบ้าง อย่างนั้นบ้าง อย่างนี้บ้าง

พระพุทธเจ้าสอนเราที่ ธรรมะที่ท่านมาสอนเราที่ มันเป็นเรื่องส่วนตัวของพระองค์โดยแท้ อันใดที่พระองค์สอนว่า นี่มันเป็นบาปนะ อย่าทำ นั่นแสดงว่าพระองค์เคยทำบาปอย่างนี้ตก นรกมาแล้วแต่ชาตก่อนโน้น อันนี้มันเป็นบุญ ทำแล้วขึ้นสวรรค์ พระองค์เคยทำบุญอย่างนี้ขึ้นสวรรค์มาแล้ว

พระพุทธเจ้าตรัสรู้กฎธรรมชาติ

พระพุทธเจ้าไม่เคยประกาศทำนายว่าฉันได้สร้างอะไรขึ้นมาในจักรวาลนี้ แต่พระองค์ประกาศทำนายว่าฉันรู้ทุกสิ่งทุกอย่างในจักรวาลนี้ สิ่งที่พระองค์รู้นี้มีอยู่ ๒ อย่าง

อย่างที่ ๑ สภาวะธรรมคือกายกับใจ สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เราอยู่ด้วยตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ อันนี้คือ สภาวะธรรม เป็นธรรมชาติที่มีอยู่กับโลกแต่ไหนแต่ไรมา แล้วที่นี้กฎของธรรมชาติคืออะไร.. คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา อันนี้กฎธรรมชาติ ที่นี้ ทุกสิ่งทุกอย่างจะต้องเป็นไปตามกฎธรรมชาติ มีความเกิดขึ้น ทรงอยู่ สลายตัว เกิดขึ้น ทรงอยู่ สลายตัว แล้วทำไมเล่า มนุษย์เราจึงไปเดือดร้อนเพราะสิ่งเหล่านี้ มนุษย์เรานี้มันจ้องมองไปภาคภูมิในชื่อของตัวเองว่ามนุษย์เป็นผู้มีใจสูง ไปสำคัญว่าตัวเองนี่มีอำนาจบาตรใหญ่ แล้วเอาอำนาจของตัวเองไปแบ่งทับสิ่งที่มันเป็นไปไม่ได้ ในเมื่อมันขัดใจเรา เราก็คงเกิดโทมนัสน้อยใจ แล้วก็เกิดทุกข์

อันนี้คือกฎธรรมชาติที่พระองค์รู้

และอีกอันหนึ่ง กฎธรรมชาติซึ่งเกิดจากการกระทำของมนุษย์ มนุษย์มีเจตนาทำ พูด คิด อะไรลงไป มันสำเร็จเป็นกรรม ในเมื่อสำเร็จเป็นกรรมแล้วย่อมได้รับผลของกรรม ท่านจึงมีกฎเกณฑ์ของท่านว่า วิภูฏะวน กิเลส กรรม วิบาก

กิเลส คือ อวิชชา ความรู้ไม่จริง กรรม ก็คือ การทำ การพูด การคิด โดยเจตนา วิบาก ก็คือ ผลจากการทำ การพูด การ

คิด อันนั้น ในเมื่อใครมีเจตนาทำ พูด คิด อะไรลงไปนี่ มันเป็นผลตามกฎของธรรมชาติ

อย่างสมมติว่าเราเผลอไปทำบาปเข้า พอนึกได้ว่าอันนี้มันเป็นบาป เราทำเล่นๆ เราไม่ต้องการผลตอบแทน มันก็เลี้ยงไม่ได้ เพราะมันเป็นกฎธรรมชาติ

เพราะฉะนั้น ในเมื่อพระองค์รู้แจ้งเห็นชัดอย่างนี้ ความรู้ของพระองค์นี้ ไม่ใช่เพียงว่าคิดแล้วรู้นะ มันเป็นสิ่งที่พระองค์ทดสอบมาด้วยตนเอง เหมือนกับนักวิทยาศาสตร์ที่เขาค้นคิดทำ อะไรต่ออะไรขึ้นมา เขาต้องทดลองทดสอบให้มันแน่นอนว่ามันใช้การได้ แล้วเขาส่งขึ้นมายาขายให้คนซื้อมาใช้ด้วยราคาแพงๆ

เพราะฉะนั้น ชีวิตของสัตว์ทั้งหลายเป็นไปตามกฎของกรรม พระองค์เกิดมาหลายภพหลายชาติ บางชาติก็เกิดเป็นช่าง บางชาติเกิดเป็นนก บางชาติเกิดเป็นอะไรสารพัดจิปาณะ ที่ไปเกิดอย่างนั้น เพราะผลกรรมอะไรจึงไปเกิดเป็นเช่นนั้น พระองค์เคยเกิด เคยตายมานับไม่ถ้วน ในเมื่อพระองค์ตรัสรู้แล้วนี้ ปุพเพนิวาสานุสติญาณ การระลึกชาติหนหลังได้ มันเป็นเรื่องราวส่วนพระองค์ที่พระองค์ผ่านชีวิตมาแล้ว แล้วก็นำมาสอนเรา

หลักปฏิบัติของชาวพุทธ

ในเมื่อพระองค์รู้แจ้งเห็นชัดอย่างนั้น ทำอย่างไรหนอมวลมนุษย์มันจึงจะไม่ทำบาป จะต้องอาศัยอะไรเป็นหลักในการปฏิบัติ

ศีล ๕ เป็นสิ่งที่มีอยู่ประจำโลกมาแล้ว แต่ศีล ๕ ก่อนพุทธกาลนี้ เขารักษากันอย่างนี้ เช่นอย่างไม่ฆ่าสัตว์ สัตว์ทางทิศตะวันออกฉันจะไม่ฆ่า แต่ทางตะวันตกฉันฆ่าได้ ที่นี้บางคนก็รักษาข้อปาณา บางคนก็ข้อยินนาทาน บางคนก็กาเมสุมิจณาจาร บางคนมุสา บางคนสุรา คือมันไม่สมบูรณ์แบบครบทั้ง ๕ ข้อ

ในเมื่อพระองค์มาตรัสรู้แล้ว มาพิจารณาเห็นว่า หลักเกณฑ์ที่จะทำให้คนทั้งหลายละบาปนี้ คือ ศีล ๕ ข้อ พระองค์จึงเอมารวมกันเป็นหมวดเป็นหมู่ แล้วก็นำมาประกาศให้เรายึดเป็นหลักปฏิบัติ

สัพพะปาปัสสะ อะกะระณัง การไม่ทำบาปทั้งปวง คือ การรักษาศีล ๕

กุสะลัสสุปัสัมปะทา ก็คือ การบำเพ็ญสมาธิภาวนา ให้ทานรักษาศีล ในเมื่อมีศีล ๕ แล้ว ก็คือ กุสะลัสสุปะสัมปะทา ยิ่งกุศลให้ถึงพร้อม

ที่นี้มาบำเพ็ญสมาธิให้จิตมีพลัง มีสติสัมปชัญญะ มีความรอบรู้ รู้จริงตามกฎของธรรมชาติ แล้วก็ทำจิตให้บริสุทธิ์สะอาดได้

ที่เรายังฝ่าฝืนกฎของกรรมอยู่ ก็เพราะว่าเรายังไม่รู้จริง ถ้าเรารู้จริงแล้วนี้ เราจะกลัวไปหมด.

พระธรรมเทศนา

ในงานทอดกฐิน วัดพระพุทธบาท
บ้านนาดี ตำบลพระพุทธบาท อำเภอมาหาชะงาย จังหวัดยโสธร
๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

การปฏิบัติสมาธิ
เรามาดูกันหัดพลังจิต
ไม่ตกอยู่ใต้อำนาจของสิ่งใด
สร้างความยิ่งใหญ่ในตัวของตัวเอง
เพื่ออบรมบ่มนิสัยให้เราเป็นคนดี

การรับและการถวายกฐินตามพระธรรมวินัย

บัดนี้ จะได้แสดงพระธรรมเทศนาพรณนาศาสนธรรม คำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพื่อเป็นเครื่องประดับสติปัญญาของคณะเจ้าภาพและพุทธศาสนิกชน เนื่อง ณ โอกาสนี้ คณะเจ้าภาพนำโดยคุณหมอบัณฑิตและท่านผู้มีเกียรติหลายท่าน พร้อมทั้งพุทธบริษัทโดยทั่วๆ ไป ทั้งในพระนครและต่างจังหวัด ได้พร้อมใจกันมาทำบุญทอดกฐิน ณ วัดพระพุทธบาทนี้ มีวัตถุประสงค์ดังที่ท่านทั้งหลายได้ทราบกันแล้ว คือ เพื่อจะพัฒนาพุทธสถานแห่งนี้ให้มีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

การทอดกฐินนั้น ได้ชื่อว่าเป็นสังฆทาน เพราะตามพระวินัย พระในที่จะรับกฐินได้จะต้องมีไม่น้อยกว่า ๕ รูปขึ้นไป จึงจะเป็นการถวายผ้ากฐินโดยสมบูรณ์ตามพระวินัย และอีกนัยหนึ่ง การทอดกฐินที่ว่าเป็นกาลทาน เพราะจำเพาะจะทำกฐินได้หลังจากพระภิกษุสงฆ์ปวารณาออกพรรษาแล้ว มีเวลา ๑ เดือน คือ ตั้งแต่แรมค่ำ ๑ เดือน ๑๑ จนถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ในระหว่างนี้ ทายกผู้ศรัทธาที่จะทอดกฐินยอมทำได้ในระยะเวลา ถ้านอกจากระยะนี้ไปแล้ว ก็ได้ชื่อว่าเป็นการทำทานถวายผ้าธรรมดา ไม่เป็นกฐิน ดังนั้น กฐินจึงได้ชื่อว่าเป็นกาลทาน คือ มีกาลเวลาจำกัด

บัดนี้ท่านทั้งหลายได้พร้อมใจกันมาถวายกฐินสังฆทานและกฐินกาลทานตามที่กล่าวมาแล้ว เพื่อเป็นการสนับสนุนเจตนาศรัทธาของบรรดาท่านทั้งหลาย อาตมาจะได้ นำธรรมะอันเป็นคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาแสดงพอสมควรแก่กาลเวลา

คู่หูรอดงค์ หลวงพ่อโสมกับสามเณรประมัย

อันการศึกษาธรรมะและการฟังธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านผู้อยู่ในพระนคร อันเป็นที่เจริญด้วยศิลปวิทยาการทั้งทางฝ่ายโลกและฝ่ายธรรม คงได้ศึกษาและได้สดับกันมามากต่อมาก ดังนั้น เรื่องของธรรมะจึงจะไม่นำมากล่าวให้กว้างขวาง จะพูดเฉพาะในสิ่งที่จำเป็นเกี่ยวกับการปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านหลวงพ่อโสม พระเดชพระคุณพระราชมนูนี้ ท่านก็เป็นพระเถระที่หนักแน่นในการปฏิบัติสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน

เคยได้ทราบประวัติของท่านตั้งแต่ในอดีตมาแล้ว ในสมัยที่ท่านยังเป็นพระภิกษุหนุ่ม ได้ไปศึกษาพระปริยัติธรรมที่สำนักวัดปทุมวนาราม จังหวัดพระนคร ในหน้าพรรษา หน้าศึกษาปริยัติธรรม ท่านก็ได้ตั้งอกตั้งใจศึกษาพระปริยัติธรรมจนสามารถสอบได้ถึงเปรียญ ๖ ประโยค เมื่อถึงกาลหน้าแล้งซึ่งว่างจากการศึกษาพระปริยัติธรรมแล้ว ท่านก็ถือโอกาสออกเดินธุดงค์ไปในสถานที่ต่าง ๆ ได้ทราบว่าสหธรรมิกเพื่อนคู่หูในการเดินธุดงค์ของท่าน นั่นคือ สามเณรประมัย ภาพเนตร ซึ่งเป็นลูกข้าราชการท่านหนึ่งที่จังหวัดอุบลราชธานี ได้ไปบวชเป็นสามเณรและศึกษาพระปริยัติธรรมจนสอบได้นักธรรมชั้นเอกและเปรียญ ๓ ประโยค

ทั้งสองท่านนี้ เมื่อว่างจากการศึกษาพระปริยัติธรรมแล้ว ท่านก็ออกเดินธุดงค์เป็นคู่กัน โดยได้อาศัยพระเดชพระคุณเจ้าพระคุณปัญญาพิศาลเถร (หนู) ซึ่งเป็นสหธรรมิกของท่านอาจารย์เสาร์ เป็นอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชากรรมฐาน ซึ่งท่านทั้งสองก็ได้ศึกษาสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานในสำนักของเจ้าพระคุณองค์นั้น จนมีความรู้ความเข้าใจทั้งสายปริยัติและ

สายปฏิบัติตามสมควร จนกระทั่งมีความรู้ความสามารถได้เป็นครูบาอาจารย์อบรมสั่งสอนพวกเราซึ่งเป็นศิษยานุศิษย์ทั้งหลาย

ธรรมะ ๒ สาย

ดังนั้น ในโอกาสที่ท่านทั้งหลายได้พร้อมใจกันมาสนับสนุนกิจการที่ท่านได้ดำริและก่อตั้งเอาไว้แล้ว เพื่อเจริญรอยตามและเพื่อให้สิ่งที่ท่านได้ปรารถนาเอาไว้ในวันนั้นได้สำเร็จตามความปรารถนาแล้วก็ทำการทอดกฐินเพื่อจะสนับสนุนกิจการนั้น จึงได้เป็นเครื่องประกาศน้ำจิตน้ำใจของท่านทั้งหลายว่า ทุกๆ ท่านที่มีจิตศรัทธาร่วมทอดกฐิน ณ คราวนี้ ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีความกตัญญูกตเวที ท่านได้ประกาศคุณธรรมอันเป็นพื้นฐานให้เกิดความดีออกมาให้เกิดแก่โลกแล้ว ประการหนึ่ง และยิ่งกว่านั้น ท่านทั้งหลายก็มีความสนใจในการศึกษาที่จะปฏิบัติธรรมในด้านสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน

แต่ก่อนที่จะกล่าวถึงสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานนั้น จะขอกล่าวถึงคำว่า ธรรมะ ธรรมะ ตามที่เราเข้าใจกันนั้น หมายถึงธรรมะคำสอนของพระพุทธเจ้า พระเถรานุเถระทั้งหลาย เมื่อท่านปรารถนาแสดงธรรมที่ใหนๆ ท่านก็มักจะกล่าวว่า บัดนี้อาตมาภาพจะได้แสดงธรรมคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในเมื่อเราตั้งคำพูดประโยคนี้ ก็คล้ายๆ กับว่าธรรมะทุกสิ่งทุกอย่างนั้นเป็นของพระพุทธเจ้าไปเสียหมด ดังนั้น เพื่อความเข้าใจง่ายอาตมาจึงขอแยกธรรมะออกเป็น ๒ สาย

หนึ่ง **สายสภาวะธรรม** ได้แก่ ธรรมะที่มีอยู่เป็นอยู่ตั้งแต่ดั้งเดิมมา เป็นของเก่า เป็นของโบราณ มีมาตั้งแต่ก่อนพระพุทธ-

เจ้าเกิด

สายที่ ๒ คือ ธรรมะคำสั่งสอน ได้แก่ หลักปฏิบัติ คือ
ศีล สมาธิ ปัญญา

สภาวะธรรมตกอยู่ใต้กฎไตรลักษณ์

ในเมื่อแยกหัวข้อใหญ่ๆ ออกมาแล้วดังนี้ ท่านทั้งหลายก็
พอจะมองเห็นได้แล้วว่า ธรรมะส่วนที่เป็นสภาวะธรรมนั้นเป็นของ
ที่เกิดมีมาก่อนพระพุทธเจ้า

ที่นี้ สภาวะธรรมนั้น ถ้าเราจะหมายความจำกัดลงไป ได้แก่
อะไรบ้าง ขอตอบว่าได้แก่กายกับใจของเราและสถานการณ์และ
สิ่งแวดล้อมทั้งหลายเกี่ยวเนื่องด้วยกายและใจของเรา สิ่งเหล่านี้นั้นเป็นสภาวะธรรมทั้งนั้น

ที่ว่าเป็นสภาวะธรรมนั้นก็เพราะเป็นของมีมาตั้งแต่เก่าแก่
โบราณ จนกระทั่งไม่มีใครสามารถที่จะพิสูจน์ได้ว่าสภาวะธรรมนี้
มีมาตั้งแต่เมื่อไร โลกคือแผ่นดินก็เป็นสภาวะธรรมอันหนึ่ง สิ่ง
ที่เกิดขึ้นโดยรวมบนพื้นแผ่นดิน เช่น น้ำ ภูเขา รถยนต์ เป็นต้น ก็
เป็นสภาวะธรรมแต่ละอย่างๆ รวมเข้ามาใกล้ที่สุด กายและใจของ
เราก็เป็นสภาวะธรรม ดังนั้น ทุกๆ ท่านที่ฟังเทศน์อยู่นี้ก็ดี หรือ
ไม่ได้มาฟังก็ดี ก็ต้องมีสภาวะธรรมเป็นสมบัติของตน

สภาวะธรรมนั้นอันเกี่ยวเนื่องด้วยชีวิต ร่างกาย จิตใจของเรา
สิ่งที่มันจะเป็นไปตามกฎของธรรมชาตินั้น ได้แก่ ความเกิด ความ
แก่ และความตาย อันนี้คือหลักความจริงของสิ่งที่เกิดปรากฏขึ้น
มาแล้ว ในเมื่อเกิดปรากฏขึ้นมาแล้ว มันจะต้องมีความเจริญขึ้นๆ
ความเจริญขึ้นนั้นแหละคือความแก่ ในที่สุดก็ต้องสลายตัวคือตาย

ไป ความเกิด แก่ เจ็บ ตาย นั้นย่อมตกอยู่ในพระไตรลักษณ์ คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

คนเกิดมาตั้งแต่เล็กจนกระทั่งเติบโตมาจนถึงปัจจุบันนี้ ล้วนแต่มีความเปลี่ยนแปลงยกย้ายมาเป็นลำดับๆ ความเปลี่ยนแปลงยกย้ายอันนี้ พระพุทธเจ้าว่า อนิจจัง มันไม่เที่ยง ที่นี้ คนเราเกิดมาแล้วมีความเจริญเติบโตขึ้นๆ อันนี้ก็คือความเปลี่ยนแปลงในฝ่ายข้างเจริญ อนิจจังในฝ่ายข้างเจริญขึ้นนี้ทุกคนก็ชอบ แต่ในเมื่อมันเจริญถึงที่สุดแล้ว มันก็มีความเปลี่ยนแปลงในข้างเจริญลง ซึ่งเราเรียกว่า “ความแก่” ความเปลี่ยนแปลงข้างเจริญลงนี้ ทุกๆ คนไม่ชอบ แต่จะชอบหรือไม่ชอบก็ตาม กฎของธรรมชาติย่อมมีการเปลี่ยนไปอย่างนั้น

อันนี้แหละคือกฎของสภาวะธรรม ซึ่งมีอันเป็นไปตามกฎธรรมชาติ

การปรับปรุงสภาวะธรรมด้วยไตรสิกขา

เมื่อพระองค์ได้ทรงพิจารณารู้แจ้งเห็นจริงแล้วจึงทรงรู้ชัดว่า สภาวะธรรมของแต่ละบุคคลนั้น ถ้าปล่อยไว้ให้เพียงเกิดแล้วก็แก่ แก่แล้วก็ตาย กันอยู่อย่างนี้ ซึ่งเป็นไปตามบุญตามกรรม ไม่ได้สร้างคุณงามความดีอะไร ไม่ปฏิบัติดี ไม่ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็เป็นที่น่าสงสารสังเวชเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ในเมื่อพระองค์รู้ความจริงของกฎของสภาวะธรรมที่มีอันเป็นไปในกฎของพระไตรลักษณ์ ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา ในเมื่อรู้ชัดแจ้งเช่นนี้ พระองค์ย่อมทรงทราบกฎหรือระเบียบที่จะพึงกล่อมเกลาสภาวะธรรมให้มีสภาพดียิ่งขึ้น สิ่งทีกล่อมเกลาหรือปรับปรุงสภาวะธรรม

ให้มีสภาพดียิ่งขึ้นนั้น ตามหลักพระพุทธศาสนาที่พระพุทธเจ้าทรงเทศน์ไว้ ก็ได้แก่

๑. **ศีล** การรักษากาย วาจา ให้เรียบร้อยปราศจากโทษที่พึงล่วงทางกาย ทางวาจา

๒. **สมาธิ** การตั้งใจมั่น หรือมั่นใจต่อการทำความดี

๓. **ปัญญา** ความรอบรู้ คือ รู้รอบในสภาวะธรรม ที่จะนำไปตามกฎของธรรมชาติ ของธรรมดา

ในเมื่อพระองค์ทรงทราบเช่นนี้ ย่อมทรงบัญญัติหลักการปฏิบัติไว้ ซึ่งเรียกว่า **ไตรสิกขา** คือ ศีล สมาธิ ปัญญา

ศีลศีลภาชนะทองสองรับธรรม

การรักษาศีล ท่านทั้งหลายก็ได้สมาทานศีล ๕ มาแล้ว ทุกๆ ท่านเมื่อสมาทานศีล ๕ แล้ว กายและวาจาของท่านก็เป็นกายและวาจาที่สะอาดปราศจากโทษนับจำเดิมตั้งแต่เวลาที่ท่านสมาทานศีลเป็นต้นมา ดังนั้น ทุกๆ ท่านจึงเป็นผู้มีความบริสุทธิ์สะอาดในทางร่างกายและวาจา ในเมื่อมีความสะอาดกายและวาจา เป็นผู้ที่มีศีลบริสุทธิ์แล้ว ร่างกายของท่านก็ดี จิตใจของท่านก็ดี จึงเป็นเสมือนหนึ่งภาชนะทอง สิ่งที่เหมาะสมควรจะรองรับธรรมอันบริสุทธิ์สะอาดของพระพุทธเจ้า

นำธรรมะไว้ในกายใจด้วยสมาธิและปัญญา

แต่ว่าอุปายที่จะพึงน้อมเอาธรรมคำสอนเข้าไปไว้ในกายใจนั้น ตามหลักพระพุทธศาสนานั้นจะหนีไปจากหลักปฏิบัติ สมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานไปไม่ได้ แต่ว่าการปฏิบัติ

สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐานนั้น ย่อมมีหลายแบบ หลายอย่าง เพียงแต่อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ก็มีถึง ๔๐ อย่าง

ในเมื่อพูดถึงอารมณ์ของสมถกรรมฐานมีถึง ๔๐ อย่าง ท่านผู้ฟังบางท่านอาจจะรู้สึกหนัก หรือหนักใจว่ากรรมฐานมีถึง ๔๐ อย่าง เราจะปฏิบัติอย่างไรจึงจะครบถ้วน อย่าเพิ่งท้อใจอย่างนั้นเลย แม้ว่าอารมณ์ของกรรมฐานจะมีถึง ๔๐ อย่าง เราปฏิบัติอย่างไรอย่างหนึ่งเป็นคู่ของใจ เมื่อทำให้เกิดให้มีขึ้นในจิตในใจแล้ว ผลที่จะพึงเกิดขึ้นนั้น แม้เราทำซ้ำๆ ๔๐ อย่าง ก็ย่อมมีสภาวะเหมือนกัน

สภาวะจิตในสมถกรรมฐานมีหนึ่งเดียว

ดังนั้น เมื่อพูดถึงตอนนี้ ก็ใครจะขอแก้ความเข้าใจหรือทำความเข้าใจกับบรรดาท่านทั้งหลาย ซึ่งท่านทั้งหลายก็สนใจในการปฏิบัติธรรมในทางด้านสมถวิปัสสนากันอยู่มาก แต่มีปัญหายุ่งยากอยู่มากสำหรับในสมัยปัจจุบันนี้ เนื่องจากว่าคณาจารย์ผู้สอนพระกรรมฐานนั้นย่อมมีหลายแบบหลายอย่าง บางทีฟังๆ คุณติของแต่ละอาจารย์ ฟังดูแล้วก็คล้ายๆ กับมีความขัดแย้งกันอยู่ในตัว ดังนั้น จึงเป็นที่หนักใจสำหรับผู้ที่จะเริ่มปฏิบัติใหม่ แต่ฟังๆ ดูแล้ว บางท่านก็ว่า ของข้าพเจ้านี้ดีวิเศษหนักหนา ของท่านเหล่านั้นใช้ไม่ได้ เป็นต้น จึงทำให้ผู้ที่เริ่มปฏิบัตินั้นมีความฉงนสนเท่ห์ในจิตในใจ ไม่ทราบว่าจะยึดอะไรเป็นหลัก

อันนี้อตมะขอทำความเข้าใจกับท่านทั้งหลายว่า บรรดาอารมณ์ของกรรมฐานที่จะมาเป็นคู่ของใจนั้นจะเอาอะไรก็ได้ ปัญหาสำคัญขอให้เราตั้งใจแน่วแน่ และคอยสังเกตอารมณ์อันเป็นคู่ของ

ใจนั้น เมื่อเราบริกรรมภาวนาหรือพิจารณาแล้วสามารถทำให้สภาพจิตของเราเปลี่ยนจากปกติธรรมดา มีความโน้มเอียงไปข้างฝ่ายสงบ และมีปีติ มีสุขได้ อารมณ์กรรมฐานอันนั้นเป็นอารมณ์ที่ใช้การได้ นี่ก็ทำความเข้าใจไว้ง่ายๆ อย่างนี้

ถ้าจะพูดถึงว่าการทำกรรมฐานในขั้นสมณะนี้ อย่าว่าแต่ชาวพุทธจะมานั่งบริกรรมภาวนา พุทโธ พุทโธ หรือ ยุบหนอ-พองหนอ เลย แม้ชาวศาสนาอื่นซึ่งเขามีการทำสมาธิภาวนา เช่น ศาสนาคริสต์ เขาอาจจะนึกถึงพระเป็นเจ้าของเขา แล้วบริกรรมภาวนานึกถึงชื่อพระผู้เป็นเจ้าของเขาอยู่อย่างนั้น ในเมื่อจิตเกิดเป็นสมาธิก็ย่อมมีลักษณะที่อยู่ในกฎเกณฑ์แห่งวิตก วิจารณ์ ปีติ สุข และเอกัคคตา เช่นเดียวกัน ศาสนาพราหมณ์เขาก็เคยภาวนามาตั้งแต่ก่อนพระพุทธเจ้ายังไม่ได้ตรัสรู้

ดังนั้น สภาวะจิตของนักปฏิบัติตั้งแต่ฌานขั้นที่ ๑ ถึงที่ ๔ นั้นย่อมมีลักษณะอย่างเดียวกัน เพราะวาระแรกของการภาวนานั้น ทุกท่านจะต้องนึกถึงอารมณ์เป็นคู่ของใจ เช่น พุทโธ เป็นต้น เรียกว่า วิตก เมื่อจิตกับพุทโธพร้อมกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่สามารถจะแยกจากกันไปได้ จนจิตกับพุทโธมีความสัมพันธ์กัน อย่างแน่นหนา แล้วก็มีการสงบลงไปโดยอัตโนมัติ ไปจนกระทั่งเกิดปีติและมีความสุข ในเมื่อจิตมีความสุขเป็นเครื่องหล่อเลี้ยง จิตก็ไม่ตื่นร่นกระวนกระวาย ย่อมมุ่งหน้าต่อความสงบ เริ่มต้นตั้งแต่อุปจารสมาธิ และอัปปนาสมาธิ เป็นลำดับๆ ไป ทำให้ไม่จึงไม่พูดถึงขณิกสมาธิด้วย เพราะขณิกสมาธินั้น สมาธิแม้ผู้ไม่เคยภาวนาก็มีได้ชั่วขณะหนึ่ง จึงไม่กล่าวถึง สมาธิของนักภาวนานั้น จะมีได้ก็คืออุปจารสมาธิแล้วก็อัปปนาสมาธิ เป็นลำดับๆ ไป

หลวงปู่เสาร์สอนกาวนาจ่ายา

ในสมัยก่อนนี้ อาตมภาพเคยอยู่ในสำนักของท่านอาจารย์เสาร์ ท่านอาจารย์เสาร์สอนกรรมฐานนั้น ท่านสอนง่ายๆ

ถ้าหากมีท่านผู้ใดมาขอเรียนกรรมฐานจากท่าน ถามว่า
“ท่านอาจารย์ อยากจะภาวนาจะทำอย่างไร”

ท่านอาจารย์เสาร์จะบอกว่า “ภาวนา ‘พุทโธ’ ซึ”
“เมื่อภาวนาพุทโธแล้ว จะเป็นอย่างไร”

ท่านจะบอกว่า “อย่าถาม” นี้ ท่านอาจารย์เสาร์บอกอย่างนี้ แล้วท่านจะย้าให้ภาวนาหนักๆ และทำให้มากๆ ทำให้จริงจัง และจะไม่ยอมอธิบายเหตุผลใดๆ ทั้งนั้น แต่ถ้าท่านผู้ใดตั้งใจทำจริง ภาวนา พุทโธ พุทโธ พุทโธ จริงๆ เมื่อจิตสงบลงไปแล้วเกิดสว่างขึ้น หรือสามารถรู้เห็นอะไรขึ้นมา ท่านก็มักจะบอกว่าให้ทำไปเรื่อยๆ นี้ ถ้าถูกต้องแล้ว ท่านบอกให้ทำไปเรื่อยๆ

แต่ถ้าท่านผู้ใดมาแล้วให้ท่านฟังว่า เมื่อภาวนาแล้วจิตสงบสว่างลงไป แล้วมีนิมิต เห็นคน เห็นสัตว์ เห็นเทวดา ท่านจะบอกว่า นั่น! เมื่อภาวนาจิตสงบลงไปแล้ว จิตส่งออกไปข้างนอก ในเมื่อจิตส่งออกไปข้างนอก อุปาทานมันไปยึดถืออยู่ที่ไหน อยู่นานึกถึงคนก็เกิดภาพคนขึ้นมา นึกถึงผี ก็เกิดภาพผีขึ้นมา นึกถึงเทวดาก็เกิดภาพเทวดาขึ้นมา อันนั้นเป็นวิถีสัจที่ส่งกระแสออกไปข้างนอก

ท่านบอกว่าอย่าไปตื่นหรือไปยินดียินร้ายกับนิมิตที่เห็นเหล่านั้น เพราะนิมิตที่เห็นเหล่านั้นมีลักษณะคล้ายๆ กับมองเห็นด้วยตา บางทีถ้าหากว่าจิตเปลอสติ ไปหลงยึดกับนิมิตภาพอันนั้น แล้วจิตวิ่งตามนิมิตภาพอันนั้นไป สมาธิก็จะถอนจากฐานที่อยู่

ในตัวของตัวเอง แล้วก็วิ่งตามภาพนิมิตไป หลงไปเที่ยวชมนคร
ชมสวรรค์ ชมสถานที่ต่างๆ ซึ่งมีลักษณะเปรียบเหมือนเงา

ท่านอาจารย์เสาร์ท่านบอกว่า **ไม่ถูก** ให้พยายามกำหนด
จิตเฉยอยู่ อย่าไปยึดอย่าไปยินดียินร้ายกับนิมิตที่เห็นนั้น ให้
พยายามน้อมจิตเข้ามาข้างใน โดยอาศัยลมหายใจเป็นสื่อ ทำ
กระแสความรู้สึกในทางจิตให้เดินเข้ามาในตัว แล้วก็กำหนดจด
จ้องดูอยู่ที่จิต และทำความรู้สึกกว่า ตัวของเราอยู่ที่นี้ ไม่ได้เที่ยว
เร่ร่อนไปกับผีสังเทวดาที่ไหน

นี่ ท่านอาจารย์เสาร์ท่านสอนอย่างนี้ อันนี้เป็นเรื่องของ
การภาวนา “พุทโธ”

ภาวนา “พุทโธ” ไม่ได้หยุดแค่สมณะ

และอีกนัยหนึ่ง การภาวนา ‘พุทโธ’ บางท่านก็กล่าวว่า
ภาวนาพุทโธนั้น อดีก็ได้แค่สมถกรรมฐาน อันนี้ขอท่านผู้ฟัง
ทั้งหลายลองพิจารณาดูซิว่า นักภาวนาทั้งหลายนั้นจะพากันจะไป
ทั้งโลกเขียวหรือ ไนเมื่อทุกๆ ท่านก็ได้ทำภาวนาพุทโธ จิตสงบลง
ไปแล้ว นิ่ง สว่าง จนกระทั่งตัวตนหายไปหมด ยังเหลือแต่สมภาว-
จิตที่รู้ สว่างอยู่เฉยๆ และเมื่อจิตเข้าไปตั้งอยู่ในฐานสมณะหรือ
วิปัสสนาสมาธินั้น ถ้าจิตนิ่งอยู่อย่างนั้นตลอดไป จิตก็ไร้สมรรถ-
ภาพในการที่จะเกิดความรู้ต่างๆ ขึ้นมา แต่มีหรือที่จิตจะนิ่งอยู่
อย่างนั้นตลอดกาล เมื่อไปนิ่งอยู่ในอัปนาสมาธิชั่วระยะหนึ่งแล้ว
จิตก็จะถอยออกจากอัปนาสมาธินั้น เมื่อจิตมีอาการถอยออกมา
ไม่ความคิดก็ต้องลมหายใจผุดขึ้นมาในความรู้สึก นักปฏิบัติผู้ฉลาด
จะฉวยโอกาสยกจิตขึ้นสู่ภูมิวิปัสสนาในขณะนั้น

ยกจิตขึ้นภูมิจิตวิปัสสนา ด้วยการตามรู้ความคิดหรือพิจารณาภายใน

ถ้าหากลมหายใจปรากฏขึ้นมา จิตก็กำหนดดูลมหายใจ เพราะอาศัยกำลังสมาธิที่เข้าไปอยู่ในอัปปนาแล้วถอนออกมา ย่อมมีกำลังและมีความคิดอะไรเกิดขึ้นมา จดจ้อง ตามรู้ความคิดอันนั้น รู้อยู่เฉยๆ อย่าไปวิพากษ์วิจารณ์ว่านี่คืออะไร อย่างไร อะไรเกิดขึ้น กำหนดรู้อยู่ที่จิต ไม่ต้องไปคิดว่านี่คืออะไร หรือนี่เป็นนั่น นั่นเป็นนี่ เพียงแต่กำหนดรู้อยู่ที่จิตเท่านั้น

ทำไมจึงต้องทำอย่างนั้น เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นกับจิต จิตเป็นผู้ปรุงแต่งขึ้นมาเป็นอารมณ์เครื่องรู้ของตน เมื่อนักปฏิบัติเกิดความคิดขึ้นมาแล้ว กำหนดตามรู้ความคิดที่เกิดขึ้นมานั้นแล้ว จิตจะยึดเอาสิ่งที่รู้ภายในจิตนั้นเป็นอารมณ์เรื่อยไป หรือบางทีถ้าหากจิตไม่ยึดเอาความคิดนั้นเป็นอารมณ์เครื่องรู้ จิตอาจจะวิ่งเข้ามาภายในตัวเอง แล้วก็มาค้นคว้าเฝ้าดูอยู่ภายในโดยอัตโนมัติ

ตัวอย่างเมื่อเร็วๆ นี้ มีท่านนักปฏิบัติผู้หนึ่ง ซึ่งเป็นโยมผู้หญิงมาจากกรุงเทพฯ พระมหานคร มาถามปัญหาและเล่าความเป็นไปของเขาว่า เขานั่งสมาธิภาวนา แล้วพอกำหนดจิตลงไป จะมองเห็นโครงกระดูกเกิดขึ้น แต่แล้วโครงกระดูกนั้นจะวิ่งเข้ามาพาดตัวของเขาเอง แล้วโครงกระดูกนั้นหายไป กลายเป็นตัวของเขาเอง แล้วจิตผู้รู้ก็จะค้นคว้าพิจารณาดูร่างกายของเขาทั้งหมด เริ่มตั้งแต่ดูหนัง ดูเนื้อ และดูโครงกระดูก ดูส่วนต่างๆ ของร่างกาย รู้เห็นไปหมด จนกระทั่งในที่สุดร่างกายของเขาก็ปรากฏเหลือแต่โครงกระดูก แล้วโครงกระดูกก็หลุดออกจากกันหักเป็น

ท่อนน้อยท่อนใหญ่ ในที่สุดกระดูกทั้งหมดก็แหลกละเอียดเป็นผง หายไปในแผ่นดิน ยังเหลือแต่สภาวะจิตที่จิตสงบ ว่าง สว่าง ไม่มี นิมิตเครื่องหมายอะไรในขณะนั้น แล้วจิตของเขาที่ผ่านนิมิตที่เป็นมาอย่างนี้ นิมิตที่มองเห็นรู้ด้วยจิตนั้นไม่ได้เกี่ยวกับประสาท ทางตาแม้แต่ประการใด เป็นเรื่องของความรู้ที่เกิดขึ้นในจิตโดยเฉพาะ แล้วเขามาถามว่าอาการที่มันเป็นอย่างนี้มันจะเป็นอย่างไร

อาตมาก็เฉลยว่า อาการที่เป็นอย่างนี้ จิตของคุณนั้น พิจารณาตอสุภกรรมฐานในเบื้องต้น แล้วในที่สุดธาตุวิภูฐานมัน ก็ปรากฏมาพร้อมกัน เพราะทุกสิ่งทุกอย่างที่มันแหลกละเอียด สลายลงไปนั้น มันคงบอกว่ามันหายลงไปในพื้นที่ดิน มันก็ แสดงให้คุณรู้เห็นแล้วว่า ร่างกายของคุณทั้งหมดนี้ มันคือธาตุ ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ ประชุมกันอยู่ คำว่า สัตว์ บุคคล ตัวตน เรา เขา ไม่มี ที่เรียกว่า คน สัตว์ นั้นเป็นไปตามภาษาสมมติบัญญัติ ของโลก โลกเขาพากันเรียกกัน แล้วบัญญัติชื่อขึ้นมาเรียกกัน ใน เมื่อเขาบัญญัติชื่อขึ้นมาเรียกกันอย่างนั้นแล้ว เขาก็ไปหลงสมมติ บัญญัติของตัวเอง สำคัญว่า ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เนื้อ เอ็น กระดูก เป็นต้น เป็นตัว เป็นต้น เป็นเรา เป็นเขา เป็นของเรา เป็นของเขา

จิตทั้งกายมารู้อยู่ที่จิต

อาตมาก็ย้อนถามเขาว่า ในเมื่อร่างกายของคุณแหลกละเอียดลงไปแล้วเช่นนั้น ตัวคุณหายไปแล้ว ค้นหาตัวคุณซิ หายไปไหน เขาบอกว่า เหลือแต่สภาวะจิตผู้รู้ ไสสะอาด สว่างอยู่ เท่านั้น ส่วนตัวตนที่เป็นร่างกายนี้หายไปหมดแล้ว

ดังนั้น คุณก็เข้าใจได้แล้วว่า ในร่างกายของคุณนั้นมันไม่มีตัวไม่มีตน จิตกับกายแยกออกจากกันแล้วมันก็ไม่มีอะไรเหลือ กายก็สลายไปตามสภาพเดิมของมัน ส่วนที่จะเป็นดิน เป็นน้ำ เป็นลม เป็นไฟ ก็เป็นไปตามสภาพเดิมของมัน ส่วนที่เป็นตัวจิต ตัวผู้รู้ซึ่งเป็นธาตุแท้ เป็นธาตุอมตะ คือ ตัวพุทธะ ย่อมปรากฏเด่นชัดอยู่เสมอ เมื่อจิตที่เป็นตัวพุทธะนั้นปรากฏเด่นชัดอยู่เสมอ เขาก็รู้อยู่เสมอเฉพาะตัวของตัวเอง

ในบางขณะนั้น เขาก็จะย้อนกลับมาดูร่างกาย อันเป็นส่วนวัตถุ มองเห็นธาตุ ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ ประชุมกันอยู่พร้อมเป็นตัวเป็นตน ในขณะที่จิตย้อนกลับมาดูร่างกายคือธาตุ ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ ประชุมกันนั้น การที่จิตรู้เด่นชัดอยู่ที่เฉพาะตัวของตัวเอง ซึ่งยังไม่มีสิ่งรู้ปรากฏขึ้น อันนี้จิตมันก็รู้นาม เป็นตัวของมันเอง ที่นี้ถ้าจิตมีกำลังแก่กล้าพอที่จะปฏิบัติตนไปสู่ภูมิความรู้อันเป็นสภาวะธรรมส่วนละเอียด ก็ย่อมจะทำให้จิตรู้เห็นอารมณ์ และอารมณ์อันนั้นปรากฏมาจากไหน ก็มาจากจิตตัวผู้ปรุง สังขารส่วนละเอียด มันปรุงจิต ตัวผู้รู้คือพุทธะนั้น ย่อมเด่น สว่างไสว สไบบริสุทธิยิ่งขึ้นเท่านั้น

ศีล สมาธิ ปัญญา ประชุมพร้อม

ในเมื่อเป็นเช่นนั้น เราก็มีลักษณะที่จะพึงสังเกตดูความรู้สึกของเราทั้ง ๒ ชั้นตอน ตอนแรก จิตของเราดูวัตถุคือการสลายตัวของร่างกาย มีวัตถุปรากฏอยู่ เป็นต้นว่าโครงกระดูกเป็นต้น ในขณะที่จิตรู้อยู่นั้น โครงกระดูกหรืออะไรมันเปลี่ยนแปลงไปตามระยะ หรือบางขณะที่มันเป็นไปนั้น คล้ายๆ กับเป็นตัวผู้รู้ ไม่ได้

สัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลง ร่างกายที่เนาเปื่อยผุพังลงไปเป็นชั้นตอน จิตก็เพียงแต่รู้อยู่เฉยๆ คล้ายๆ กับว่าสิ่งที่เกิดกับตัวรู้กับตัวจิตเองนั้นแยกกันเป็นคนละคนหรือคนละส่วน และเมื่อจิตปฏิบัติตัวสู่ภูมิแห่งความละเอียดคือตัวผู้รู้ หรือในขั้นที่จิตรู้นาม รู้นามธรรมคือรู้สิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตและรู้สิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตเป็นตัวรู้อย่างใดอย่างหนึ่ง จะเป็นอะไรก็ตาม แต่หากปรากฏว่าเป็นเครื่องรู้ของจิตแล้ว ความรู้สึกของผู้มีภูมิจิตนี้ จะมีลักษณะเหมือนหนึ่งว่า จิตก็อันหนึ่ง ตัวที่ให้จิตรู้ก็อันหนึ่ง แยกกันออกเป็นคนละส่วน

ลักษณะที่เป็นอย่างนี้ เพราะอาศัยอำนาจแห่งการประชุม ๓ แห่งอริยมรรค ในที่นี้ ศีล สมาธิ ปัญญา ประชุมพร้อมที่นี้ เมื่อจิตของท่านผู้ใดมีลักษณะดังกล่าว จิตของผู้นั้นได้ชื่อว่า มีอธิศีล มีอธิจิต มีอธิปัญญา ประชุมพร้อมที่ดวงใจ ในเมื่อ ศีล สมาธิ ปัญญา ประชุมที่ดวงใจพร้อมเป็นหนึ่ง จิตมีสภาวะเป็นกลางปรากฏอยู่ตลอดเวลา อะไรที่เกิดขึ้นมาภายในจิต จิตไม่หวั่นไหวไปตามสิ่งนั้น สักแต่ตัวรู้อยู่เฉยๆ แล้วก็ปล่อยวางไปโดยอัตโนมัติ สิ่งที่อยู่ สิ่งให้รู้ ปรากฏขึ้นก็ดี หรือสภาวะผู้รู้ก็ดี ในขณะที่นั้นทุกสิ่งทุกอย่างมันปฏิบัติของมันไปเอง ตัวภูมิธรรม ตัวภูมิความรู้โดยอัตโนมัติ และผู้ปฏิบัติ ไม่ได้ตั้งเจตนาสัญญาที่จะให้เป็นไปอย่างนั้น แต่หากว่ามันเป็นไปเอง ด้วยอำนาจแห่งศีล สมาธิ ปัญญา ที่เราอบรมดีแล้วนั้น ย่อมปฏิบัติจิตไปสู่ภูมิความรู้ซึ่งเรียกว่าพุทธะ นี่คือพระพุทธเจ้าเกิดขึ้นในจิตในใจของนักปฏิบัตินั้นแล้ว ดังนั้น ทุกๆ ท่านที่ฟังธรรมอยู่ที่นี่ ทุกๆ ท่านพึงเข้าใจว่า ทุกท่านมีพุทธะคือผู้รู้ที่อยู่ในจิตในใจ

ธาตุแท้แห่งความเป็นพุทธะอยู่ที่ใจ

พระพุทธเจ้ามีพระกายและมีพระทัย หรือว่าอย่างง่าย ๆ ก็คือ กาย ใจ พระพุทธเจ้ามีกาย มีใจ พระองค์ทรงเอาใจเป็นเครื่องพิจารณาภายในให้รู้ความเป็นจริงของกาย ในลักษณะแห่งความเป็นปฏิภาณ หรือเป็นธาตุ ดิน น้ำ ลม ไฟ ในชั้นวิปัสสนา ในลักษณะแห่งพระไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา จนสามารถตรัสรู้ความจริงคืออริยสัจธรรม ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค อย่างเด่นชัด แล้วก็ได้สำเร็จเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็เพราะอาศัยที่พระองค์มีใจรู้อยู่ที่พระกายนั่นเอง

ดังนั้น เราทุกคนมีกายกับใจเป็นสมบัติของตัวเอง โดยเฉพาะเรามีใจ ใจเป็นธาตุแท้แห่งความเป็นผู้รู้ ผู้ใดมีใจผู้นั้นได้ชื่อว่าธาตุแท้แห่งความเป็นพุทธะอยู่ในตัว ถ้าท่านสามารถจะกำหนดปริกรรมภาวนาหรือพิจารณาอะไรก็ตาม เมื่อจิตสงบนิ่งลง เป็นสมาธิ เกิดสว่างขึ้น มีสภาวะตัวผู้รู้เด่นชัดอยู่ในใจของท่าน นั่นแหละคือ พุทธะ ผู้รู้ พุทธะ ผู้เบิกบาน เกิดขึ้นในใจของท่าน แล้ว โดยวิธีกำหนดคุณุภุมิจิตในการปฏิบัติ ซึ่งกำหนดตามที่บรรยายมานี้

ให้มี ‘พุทธะ’ เป็นที่พึ่งของจิต

และอีกนัยหนึ่ง ขอย้ำเตือนว่า คนเราเกิดมาแต่ละครั้งแต่ละทีนั้นเป็นของยากกว่าจะได้ชีวิตเป็นคน และการได้พบธรรมะ คำสอนของพระพุทธเจ้าก็ยากลำบาก ดังนั้น ทุกๆ ท่านควรจะหาที่พึ่งทางใจให้ได้คนละอย่าง จะเอาอะไรก็ได้

แต่อาตมาขอเสนอแนะว่า ให้เอาพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นสฺรณะที่พึ่งที่ระลึก การที่เอาพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นสฺรณะที่พึ่งที่ระลึกนั้น เราอาจจะนึกว่า พุทฺโธ ธัมโม สังโฆ แล้วก็มานึกเอา พุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธ คำเดียว ยืน เดิน นั่ง นอน กิน ดื่มน้ำ ทำ พุทฺ คิต ช่วงไหนพอที่จะนึกพุทฺโธได้ ก็นึก พุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธ เป็นประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งญาติโยมซึ่งอยู่ในชนบทนั้น มีการศึกษาน้อย มีความเข้าใจน้อยในเรื่องของธรรมะ อาตมาจึงขอเสนอแนะให้ยึดเอาหลักง่าย ๆ ให้เอาพุทฺโธ เป็นสฺรณะที่พึ่ง ท่านจะทำอะไรอยู่ก็ตาม ให้ท่านนึกพุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธ เป็นกิจประจำ นึกอยู่อย่างนั้นแหละ

ในเมื่อนึกพุทฺโธแล้ว ถึงแม้ใจไม่สงบ มันก็ยังเกิดผลพลอยได้ คือ มีพุทฺโธเป็นพุทฺธานุสฺติ ระลึกถึงคุณพระพุทฺธเจ้า เป็นกามาจรกุศล แล้วอีกนัยหนึ่ง ถ้าหากว่าท่านนึก พุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธ ติดต่อกัน ๑ นาที ช่วงนั้นจิตของท่านจะไม่มีโอกาสส่งไปสร้างบาปสร้างกรรมอย่างอื่น ถ้าท่านเพิ่มขึ้นเป็น ๒ นาที ๓ นาที ๒๐-๓๐ นาที หรือ ๑ ชั่วโมงแล้ว พุทฺโธติดต่อกันอยู่อย่างนั้นไม่วางเว้น จิตของท่านก็ไม่สามารถส่งกระแสไปสร้างบาปสร้างกรรมในทางอื่น ล้วนแต่สร้างบุญกุศลคือนึกอยู่แต่พุทฺโธเท่านั้น ถ้าหากว่าท่านสามารถนึกพุทฺโธได้ตลอดชีวิตของท่าน จิตของท่านจะไม่สามารถส่งกระแสไปสร้างบาปสร้างกรรมทางอื่น จะสร้างแต่บุญแต่กุศล คือพุทฺโธนี่คืออุบายที่จะหาที่พึ่งในทางจิต ให้พากันนึก พุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธ เข้าไว้ ให้จิตกับพุทฺโธติดกัน แนบสนิทกัน อย่างแน่นอน อย่างบางที่เราไม่ได้ตั้งใจที่จะนึก แต่เปลือยๆ ไปทำอะไรพลาดเข้าแล้ว จิตนึกพุทฺโธโดยอัตโนมัติ นั่นแหละยิ่งดี

ที่ขอแนะนำอย่างนี้ก็เพราะเหตุว่าเคยได้เห็นผู้เฒ่าผู้แก่ตามบ้านนอกทั้งหลาย เวลาจวนใกล้จะตาย ลูกหลานให้คำแนะนำให้คำตักเตือน หรือให้สติ เตือนสติว่า “ยาย นึกถึง ‘พุทโธ’ นะ” ด้วยทุกขเวทนาซึ่งเกิดขึ้นจากความเจ็บป่วยมันครอบงำ แกก็ไขว่คว้าหาหยาบโน่น หยาบนี้ ไปหยาบได้วัตถุอันหนึ่งก็ยกชูขึ้น แล้วถามหลานๆ ว่า นี่หรือพุทโธ นี่ ถ้าเป็นอย่างนี้แล้ว มันก็แย่น้อย เพราะฉะนั้น ได้เห็นตัวอย่างและประสบการณ์มาแล้ว จึงได้นำมาเป็นคติเตือนใจสำหรับบรรดาท่านทั้งหลาย อันนี้คืออุบายที่จะเข้าถึงพุทโธ

อสุกกรรมฐานในสมกกรรมฐาน

ถ้าหากเราสามารถนึกพุทโธแล้วจิตสงบสว่างลงไปเป็นสมาธิตามลำดับขั้น เราสามารถที่จะทรงตัวอยู่ในสมาธิได้เป็นเวลานานๆ นั่นคือจิตของเราถึงพุทโธ ธัมโม สังโฆ อย่างแท้จริง สมาธินี้ทำไปเถอะ แม้ว่าเวลาคำวันนี้เราจะภาวนาจิตไม่สงบก็ตาม จิตของเราจะสะสมกำลังเอาไว้ที่ละน้อยๆ ในเมื่อได้จังหวะพร้อมขึ้นมาเมื่อไร ความสงบจะเกิดขึ้น

อาตมาเคยนั่งภาวนาอยู่ตั้ง ๑๐ ชั่วโมง อยากจะรู้ว่าความตายคืออะไร ตลอดเวลา ๑๐ ชั่วโมงนั้น ความรู้ความเห็นอะไรไม่เกิด อย่าว่าแต่ความรู้ความเห็นจะเกิดเลย แม้แต่ความสงบสักนิดก็ไม่มี มีแต่ความฟุ้งซ่านรำคาญ แต่ตั้งใจแน่อนว่าจะนั่งภาวนาดูความตาย ก็อดทน ไม่อย่างนั้นแล้วก็ไม่เกิดผลอะไร

ทีนี้เมื่อจวนจะสว่าง รู้สึกเหน็ดเหนื่อยเต็มที ก็เอนกายนอนลงไปด้วยความทอดอาลัยตายอยาก แต่วิสัยของนักปฏิบัติ

นั้น จะนอนตายเปล่าๆ โดยไม่นึกถึงอะไร นั้นยอมเป็นไปไม่ได้ เพราะเราเคยกำหนดคุณลมหายใจหรือสิ่งที่รู้ในจิตในใจมาจนชำนาญแล้ว ก็ยอมมีการกำหนดลมหายใจเข้าออก พอเกิดมีการเคลิ้มหลับลงไป จิตก็พุ่งออกจากร่างกาย แล้วก็สังขารก็มีมาถูกร่างกาย ซึ่งนอนยาวเหยียดอยู่

ในระยะแรกก็มองเห็นผ้าสบง จีวร หม่อมอยู่ในตัวเรียบร้อย ในท่าที่นอนอย่างสบายๆ แต่ในเมื่อจิตรู้จริงเห็นชัดขึ้นมาแล้ว สบง จีวร ไม่มี ปรากฏว่ามีแต่ร่างกายเปล่าๆ ในเมื่อมาพิจารณาดูแล้ว ช่างสมกับคำที่ว่า คนเรานี้ เวลามาก็มาแต่ตัว เวลาไปก็ไปแต่ตัวเปล่าๆ เมื่อจิตมันแสดงอาการตายให้ดูแล้ว มันเป็นอย่างนั้น

ในอันดับต่อไป ร่างกายก็เริ่มขยับเขยื้อน แล้วมีน้ำเหลืองไหลเหยี่ยวแห้งไป เนื้อหลุดออกหมด ยังเหลือแต่โครงกระดูก แล้วโครงกระดูกก็สลายตัวไป จึงยังเหลือแต่ผงกระดูก มองเห็นแต่เป็นผงโปรยอยู่บนพื้นดิน ผลสุดท้าย ผงกระดูกนั้นก็หายวับไปบนแผ่นดิน ในขณะที่นั้นมองไม่เห็นอะไรเลย โครงกระดูกก็ไม่มี ในที่สุด แผ่นดินที่มองเห็นก็หายไป ยังเหลือแต่สภาวะจิตที่ใสสะอาดบริสุทธิ์อยู่อย่างนั้น แล้วภายหลังผงกระดูกก็ผุดขึ้นมาอีก แล้วต่อกันเป็นท่อนน้อยท่อนใหญ่ ประสานกันจนเป็นกระดูกเต็มส่วน

ในระยะแรก กระดูกศีรษะกระดูกโคนปรีบเข้ามาวางลง กระดูกคอ กระดูกสันหลัง กระดูกเข้ามาต่อดัดกันตามหน้าที่ กระดูกสะโพก กระดูกหัวไหล่ กระดูกแขน กระดูกขา กระดูกมือ กระดูกเข้ามา จนประสานกันเป็นโครงร่างมองเห็นขาวสะอาด แล้วเมื่อโครงกระดูกมันต่อกันเป็นโครงร่างขึ้นมาแล้ว เนื้อเริ่มงอกขึ้นมา

ตามโครงการกระดูกที่ละน้อยๆ กระทั่งสมบูรณ์เต็มที่ แล้วหนึ่งก็เกิดขึ้นมา แล้วชนก็ปรากฏขึ้นมา จนกระทั่งมีร่างกายสมบูรณ์เต็มแล้ว แต่ก็มองเห็นเปลือยเปล่าไม่มีอะไรปกปิด นี่คือการตายที่ปรากฏขึ้นในนิมิต

และในขณะที่นิมิตปรากฏนั้น ในตัวไม่มีความรู้สึก จิตก็ยังไม่อยู่อีกส่วนหนึ่ง ร่างกายที่เป็นเครื่องรู้ของจิตก็อยู่อีกส่วนหนึ่ง คล้ายๆ กับไม่มีส่วนสัมพันธ์กันเลย อันนี้คือนิมิตที่เกิดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติสมณะ ในส่วนที่เป็นอสุภกรรมฐาน หรือในส่วนที่เป็นสมถกรรมฐาน

อสุภกรรมฐานปฏิบัติไปสู่วิปัสสนากรรมฐาน

ที่นี้อาศัยสิ่งที่รู้ที่เห็นดังนี้ จิตจะสามารถปฏิบัติไปสู่ภูมิของวิปัสสนากรรมฐานได้หรือไม่

โดยปกติธรรมดาแล้ว ถ้าหากจิตมองดูแต่ส่วนที่ร่างกายที่สลายตัวไปตามที่กล่าวแล้ว รู้อยู่เฉยๆ แล้วก็มีความรู้เพียงแค่นั้น อันนี้ก็เป็นที่รู้แค่นั้นสมถกรรมฐานเท่านั้น

แต่ถ้าหากว่าจิตสามารถปฏิบัติความรู้ โดยเอาความสลายตัวของร่างกายที่ปรากฏนั้นเป็นเครื่องรู้ แล้วปฏิบัติภูมิรู้ไปสู่พระไตรลักษณ์ สำคัญมันหมายในอนิจจสัญญาบังเกิดขึ้น คือ สำคัญมันหมายความว่าสิ่งทั้งปวงไม่เที่ยง เมื่อมองเห็นสิ่งทั้งปวงไม่เที่ยงแล้วทุกขัง อนัตตา ไม่ต้องนึกถึง ก็เป็นอันรู้ไปเอง เพราะของ ๓ อย่างนี้มีความเกี่ยวเนื่องกัน รู้อนิจจัง ก็รู้ทุกขัง อนัตตา รู้อนัตตาทุกขัง ก็รู้อนิจจัง อันนี้เป็นเรื่องปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นภายในจิตของผู้ที่ปฏิบัติ และทุกสิ่งทุกอย่างนั้นล้วนแต่เป็นไปโดย

อัตโนมติ ผู้รู้ก็รู้ตัวเองโดยอัตโนมติ สิ่งที่เป็นเครื่องรู้ก็มีปรากฏการณ์อยู่โดยอัตโนมติ อันนี้เรียกว่า สิ่งที่มีอยู่เป็นอยู่ ผู้รู้ก็รู้อยู่ สภาวะที่เปลี่ยนแปลงหรือปรากฏการณ์ให้เห็นอยู่ก็มีอยู่ ดังนั้น ครูบาอาจารย์ท่านมักจะพูดในตอนนี่ว่า เป็นสิ่งที่มีอยู่ เป็นอยู่ สักแต่ว่ามีอยู่ เป็นอยู่ เท่านั้น

เห็นการเกิด-ดับ

ที่นี่ ถ้าหากว่าจิตละวางจากการเพ่งพิจารณาถูกรูปโดยอัตโนมติตามที่กล่าวมาแล้ว โลกที่ปรากฏการณ์เป็นเครื่องรู้หายไปหมด ก็ยังเหลือแต่จิตซึ่งเป็นตัวนาม ตอนนี้นามธรรมย่อมจะเกิดขึ้นภายในจิตอันเป็นส่วนละเอียด และคล้ายๆ กับจิตนั้นหนึ่งละเอียดอยู่เฉยๆ ส่วนที่รู้ก็ปรากฏการณ์ขึ้นอยู่ แต่ไม่สามารถที่จะเรียกว่าอะไร จิตตัวผู้รู้ก็มีอยู่ สิ่งให้รู้ก็มีปรากฏอยู่อย่างนั้น เพราะจะเรียกว่าอะไรก็เรียกไม่ถูก ดังนั้น ในธัมมจักกัปปวัตตนสูตร พระพุทธเจ้าตรัสว่า “ยังกิณฺณจิ สมะมุฑะยะธัมมัง สัพพันตัง นิโรธะธัมมันติ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นย่อมมีความดับไปเป็นธรรมดา” ที่เรียกว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ก็เพราะสังขารของจริงที่ปรากฏขึ้นในจิตนั้น ย่อมไม่มีสมมติอันใดที่เราจะไปเรียกว่าอะไรเป็นอะไรทั้งนั้น

อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ที่ปรากฏขึ้นภายในความรู้ของนักปฏิบัติ ก็มีสภาวะที่มีอยู่เป็นอยู่ คำว่า อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ไม่ปรากฏขึ้นขณะที่จิตรู้เห็นความเป็นจริง ดังนั้น ศัพท์หรือคำที่ว่า อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา หรือพระไตรลักษณ์นั้น ถ้าหากว่าจิตรู้ แล้วไม่มีสมมติบัญญัติ พระพุทธเจ้าเอาภาษาอะไรมาพูด ควรทำความเข้าใจ

เข้าใจว่า เมื่อจิตของพระพุทธเจ้าถอนออกมาจากสภาวะรู้พระไตรลักษณ์อย่างจริงจังแล้ว เมื่อจิตมีอาการไหวขึ้น ความคิดประหลาดมันจะเกิดขึ้น คือ สมมุติบัญญัตินั่นเอง แล้วมันจะเกิด “อ้อ!” ขึ้นมาว่า อ้อ! พระไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เป็นอย่างนี้

และอีกอย่างหนึ่ง บางครั้งจิตก็อาจจะถอนออกมาเฉยๆ แล้วไม่มีความสำคัญมันหมายอะไร เมื่อจิตถอนออกมาสู่สภาพปกติแล้ว โดยวิสัยของผู้รู้ เมื่อเกิดอะไรภายในจิตในใจนั้น เมื่อจิตถอนออกมาแล้วจะละทิ้งไปเฉยๆ นั้นยอมเป็นไปไม่ได้ ท่านก็ยอมจะคิดพิจารณาว่าสิ่งที่เราเห็นภายในจิตเมื่อสักครู่นี้คืออะไร แล้วภาษาสมมุติบัญญัติมันก็จะเกิดขึ้น

ใช้สมมุติบัญญัติอธิบายปรมาตมบัญญัติ

ในขณะที่เกิดความคิดขึ้นมาอย่างนี้ ความคิดอันนี้เป็นความคิดที่ตั้งใจคิดโดยเจตนา พระพุทธเจ้าตรัสรู้สภาวะพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หรือความรู้จริงเห็นแจ้งนั้น อันนั้นเป็นภาษาของพระพุทธเจ้าพระองค์เดียวเท่านั้น ไม่มีใครสามารถที่จะรู้เห็นกับพระองค์ได้ แต่เมื่อพระองค์ออกมาสู่สภาวะปกติธรรมดาแล้วธรรมะที่พระองค์ตรัสรู้นั้น พระองค์จึงมาพิจารณาดูตามภาษาของชาวโลก ว่าสิ่งที่พระองค์รู้ในพระทัยนั้น อันนี้เขาเรียกว่าอะไร อันนี้เขาเรียกว่าอะไร แล้วก็เอาภาษามนุษย์ทั้งหลายนั้นมาสมมุติบัญญัติสิ่งที่รู้ที่เห็นนั้น

ทำไมจึงเอาภาษาของมนุษย์ทั้งหลายมาบัญญัติสิ่งที่รู้ที่เห็นก็เพราะพระองค์จะเทศน์ให้มนุษย์ฟัง ถ้าไม่เอาภาษามนุษย์มา

บัญญัติเรียกชื่อธรรมะที่พระองค์รู้พระองค์เห็น เอาภาษาของ พระพุทธเจ้าเท่านั้นมาพูดตามภาษาของพระองค์ๆ เดียว ผู้ที่ยังไม่ได้เป็นพระพุทธเจ้าจะไปรู้ได้อย่างไร อันนี้แหละคือข้อเท็จจริงของธรรมะที่ปรากฏขึ้นภายในจิตของผู้ปฏิบัติ

หลักปฏิบัติเพื่อบรรลุพุทธภาวะ

อีกนัยหนึ่ง ข้อสังเกตในเมื่อจิตของท่านไปสู่ภูมิอันละเอียด จิตสงบนิ่ง เติบโตอยู่ในสภาวะปกติ แล้วมีสิ่งให้รู้ปรากฏขึ้นภายในจิต ซึ่งตรงกับคำว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นมีความดับไปเป็นธรรมดา ทีนี้ลองสังเกตตัวกิเลสกันดูที่ว่า ในขณะที่สภาวะจิตเป็นอยู่อย่างนั้น แล้วมีสิ่งที่รู้ปรากฏอยู่อย่างนั้น หากว่าจิตสักแต่ว่ารู้ รู้แล้วก็ปล่อยวางไปโดยอัตโนมัติ ไม่มีความยึดถือในสิ่งใดๆ จิตก็อยู่ในสภาวะที่ประชุมพร้อมแห่งอริยมรรค ตัวกิเลสก็ไม่เกิดขึ้น มีแต่ความเป็นปกติ

แต่ในบางครั้งสติอาจจะเผลอไปนิดๆ เมื่ออะไรเกิดขึ้น ถ้าหากว่าจิตยินดี นั่น กามสุขัลลิกานุโยค ถ้าจิตยินร้ายนั่น อตต-กิลมถานุโยค ถ้าจะกำหนดโดยตัวกิเลส กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา จิตยินดีในภพ นั่น กามตัณหา จิตยิด นั่น ภวตัณหา จิตไม่ยินดีในภพ นั่นคือวิภวตัณหา

แต่ถ้าไม่มีอาการดังกล่าวนั้น เพียงแต่กำหนดดูสิ่งหนึ่งสิ่งใดอยู่ตลอดเวลา ไม่มีปฏิกิริยาเกิดขึ้นแม้แต่ประการใด มีแต่ปกติปรากฏเด่นชัดอยู่อย่างนั้น อันนี้เป็นตัวประชุมพร้อมแห่งอริยมรรค ศीलก็เป็นอริศีล จิตก็เป็นอริจิต ปัญญาก็เป็นอริปัญญา ดังนั้นจึงใช้ได้ในภาษิตที่พระพุทธเจ้าตรัสเอาไว้แล้วแปลออกมาเป็นคำ

ไทยว่า ศีลอบรมสมาธิ สมาธิอบรมปัญญา และที่นี้ลงทางสุดท้าย ปัญญาก็ยื้อนออกมาอบรมจิต นี่คือหลักการปฏิบัติในคำสอนของ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่จะก้าวนำไปสู่ภูมิธรรมอันจะพึงเกิดขึ้นภายในจิต มีพุทธะปรากฏเด่นชัดอยู่

การทรงไว้ซึ่งความเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เป็นกิริยาของพุทธะ การทรงไว้ในสภาพปกติตลอดกาลเป็นกิริยาของพระธรรม กิริยาที่เกิดความสังวรระวังโดยอัตโนมัติ นั้นเป็นกิริยาของพระสงฆ์ สุปฏิบันโน ผู้ปฏิบัติดี อุษุปฏิบันโน ผู้ปฏิบัติตรง ญาย-ปฏิบัติบันโน ผู้ปฏิบัติเพื่อความรู้อย่างเห็นจริง สามิจิปฏิบัติบันโน เป็นผู้ปฏิบัติชอบยิ่ง ถ้าภูมิธรรมของท่านผู้ใดสมควรที่จะบรรลุโสดา สกิทาคา อนาคา อรหันต์ได้ ก็กลายเป็นพระอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา ด้วยประการฉะนี้

อาตมาได้แสดงพระธรรมเทศนาพอเป็นเครื่องสติปัญญาของคณะท่านเจ้าภาพที่มาร่วมกันทอดกฐิน เพื่อสนองพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระราชมุนี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่เคารพบูชาของพวกเราทั้งหลาย และได้พร้อมใจกันแสดงออกซึ่งคุณธรรมอันเป็นหลักฐานเบื้องต้น ซึ่งเป็นคุณงามความดีและเป็นพื้นฐานให้เกิดคุณงามความดีด้วยประการทั้งปวง ก็สมควรแก่กาลเวลา

ในท้ายที่สุดแห่งการแสดงพระธรรมเทศานี้ ขออ้อางเอาคุณพระศรีรัตนตรัย คือคุณพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ และบุญบารมีของบูรพาจารย์ทุกพระองค์ที่ผ่านมา จงดลบันดาลให้เราท่านพุทธบริษัททั้งหลายจงประสบความสำเร็จที่ตนปรารถนาโดยทั่วกัน โดยนัยดังเทศนามาก็สมควรแก่เวลา เอวังก็มีด้วยประการฉะนี้.

**ร่วมสนับสนุน โครงการอบรมพัฒนาจิต
และ
โครงการอุทยานธรรมบุษาคุณหลวงพ่อพุด งานิโย
ณ วัดวะภูแก้ว อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา**

ด้วยการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ สาขานนทบุรี

๑. บัญชี วัดวะภูแก้ว เพื่อโครงการอบรมพัฒนาจิต

เลขที่ ๖๖๖-๒-๓๘๔๒๙-๔

๒. บัญชี วัดวะภูแก้ว เพื่อโครงการอุทยานธรรมบุษาคุณหลวงพ่อพุด งานิโย

เลขที่ ๖๖๖-๒-๔๕๐๑๕-๐

เมื่อโอนเงินแล้ว กรุณาโทรสารสำเนาใบโอน พร้อมชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ ไปที่หมายเลข ๐๔๔-๒๑๑๘๘๙ (เพื่อการจัดส่งของที่ระลึกไปให้)

รับชมโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ช่อง **Luangtabua**

ทางไทยคม ๕ (C-Band)

- ตั้งค่า **symbol rate** ที่ ๐๑๔๔๕
- ตั้งค่า **Frequency** ที่ ๐๓๘๒๖ MHz
- **Video PID 0087**
- **Audio PID 0054**
- **PCR PID 0087**

รับฟังทางสถานีวิทยุ **FM 103.25**

และดูทาง Internet ที่

www.Luangta.com

ดูประวัติและธรรมบรรยาย หลวงพ่อพุด งานิโย
และการอบรมพัฒนาจิต ณ วัดวะภูแก้ว ที่

www.thaniyo.com

ศาสนาพุทธ
คือคำสอนของพระพุทธเจ้า
เป็นคำสอนของปัญญาชน
ไม่ใช่คำสอนของบุคคล
ผู้เชื่อในสิ่งที่ไม่มีเหตุผลด้วยความมงมงาย

ศาสนาพุทธ
สอนให้คนเรียนให้รู้ธรรมชาติ
และกฎของธรรมชาติ